„Tēvynē" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pětnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĒVYNĒ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĒVYNĒ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tēvynē"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Coutries $2.00
„TĒVYNĒ",
307 W. 30th St., New York, N. Y

No. 46 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Lapkričio (November) 16, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Minėjo Paliaubų Sukaktuves

Blokiuojasi Prieš Vokietiją

Vokietija Sugrįžšianti į Tautų Sąjungą

MINĖJO PALIAUBŲ SUKAKTUVES.

New York, N. Y. — Lapkričio 11 dieną sukako lygiai šešiolika metų, kai sulaikyta vienas didžiausių istorijoje žinomų karų — Pasaulinis Karas, kuris tęsėsi virš keturis metus ir kuris nunešė dešimtis milionų aukų bei kuris visą pasaulį suvargino tiek, kad ir šiandien pergyvenama viena didžiausių depresijų. Minimos sukaktuvės minėta veik visame pasauly. Atžymėta įvairiomis pramogomis, eisenomis, prakalbomis, sudėjimu vainikų ant „nežinomųjų kareivių" kapų ir tt. Iškilmėse dalyyavo didžiausi pasaulio šių dienų valdytojai: prezidentai, karaliai, diktatoriai, kurie surengtoms pramogoms pasakė atatinkamas prakalbas. Visi ir visur pareiškė karais pasibiaurėjimą, nurodė jų žalą ir ragino žmones dėti pastangas, kad daugiau karų neįvyktų. Minint tokias svarbias ir turbut niekad neužmirštinas sukaktuves, neapsieita ir be suiručių bei kraujo praliejimo. Tuo atsižymėjo Francija, kurios dviejuose miestuose — Paryžiuje ir Lile, minint karo paliaubas politinių frakcijų erštai susišaudė, nes Francijoje pastaromis dienomis eina nerimas delei besikeiteliojimų valdžioje. Keliolika asmenų sužeista. Bendrai, tačiau, Pasaulinio Karo paliaubų diena visame pasauly paminėta geru upu, kuriuo vaduojantis išrodo, kad daugiau karų jau nebeįvyks. Bet ar taip bus...

BLOKIUOJASI PRIEŠ VOKIETIJĄ.

Paryžius. — Paryžiaus dienraštis „Midi" rašo, kad pastaruoju laiku tarpe Francijos, Anglijos ir Belgijos yra padaryta sutartis tuo pagrindu, kad jei Vokietija bile kurią šių valstybių pultų iš oro (eroplanų pagelba) bendrai nuo priešo gintis. Ši sutartis pradėta daryti dar gyvam esant nesenai nužudytam užsienio reikalų ministeriui Louis Barthou. Sutartis užbaigta kai nesenai Londone lankėsi Francijos kariuomenės vadas generolas Maxine Weygand. Prie šios sutarties prisidėti kviesta ir Olandija, bet ji prisidėti nesutikusi. Anglija taigi ruošiasi pasigaminti prietaisus apsaugojimui nuo eroplanų visiems krašto piliečiams.

VOKIETIJA SUGRĮŽŠIANTI Į TAUTŲ SĄJUNGĄ.

Londonas. — Šiomis dienomis Anglijoje lankosi Hitlerio pasiuntinys, Joachim von Ribbentrop, kuris yra Vokietijos diktatoriaus ypatiškas patarėjas nusiginklavimo reikaluose. Kai jis tik atsilankė į Londoną, buvo manyta, jog tas jo atsilankymas buvęs grynai privatus reikalas. Tačiau dabar paaiški, jog jo atsilankymo svarbiausiu tikslu yra pranešti Anglijos vyriausybei, kad Vokietija žadanti sugrįžšti į Tautų Sąjungą. Šiuo reikalu minimas pasiuntinys matėsi su Anglijos užsienio reikalų ministeriu Sims ir keliais kitais žymiais valstybės vyrais. Tačiau, pirm sugrįžimo į Tautų Sąjungą Vokietija reiškia pageidavimą lygybės apsiginklavime, ko jį yra netekusi po Didžiojo Karo.

Į 12 VALANDŲ PER AMERIKĄ.

Newark, N. J. — Lapkričio 8 d. lakunas kap. Rickenabcker Ameriką perskrido į 12 valandų, 3 min. ir 50 sekudžių. Jis skridimą pradėjo iš Los Angeles, Cal., ir nusileido Newarko erodrome. Vidutiniškas jo skridimo greitis buvo 217.4 mylių per valandą. Minimas lakunas kiek laiko atgal iš Los Angeles į Newarką atskrido bėgy 13 val. 4 minučių. Tokiu budu šiuo tarpu jis pirmesnį savo rekordą sumušė ir tokiu budu įrodė, kad Amerika, ačiu skraidymo teknikos išsivystymui, pradeda darytis vis mažesne ir mažesne.

RINKIMŲ AUKOS.

Hazelton, Pa. — Lapkričio 6 dieną įvykę rinkimai neapsiėjo be aukų. Rinkimų išvakarėse nuo čia netoli esame miestely Kelyres demokratų partija buvo surengusi eiseną, kas aiškus dalykas, labai nepatiko republikonams, kurie iš dviejų namų pradėjo į paroduojančius šaudyti. Penki žmonės nušauta ir keletas sužeista. Spalio 9 d. įvyko nukautųjų laidotuvės, kuriose dalyvavo virš 10,000 žmonių. Tą dieną kasyklos ir krautuvės buvo uždarytos, o laidotuvėse dalyvavo visi Pennsylvania valstijos demokratų vadai, su išrinktais senatorium Guffey ir gubernatoriu Earle priešaky. Laidotuvės buvo iškilmingos.

TRYS BILIONAI DOLERIŲ IŠLAIDOMS.

Washington, D. C. — Kuomet susirinks kongresas posėdžiauti, tai krašto administracija pareikalaus išlaidoms apie 3,000,000,000 (tris bilionus) dolerių. Tam tikslui išanksto daromi planai ir pasirengimai, o kongreso atstovai jau tariasi, kad išvengus tame reikale opozicijos ar kitų kokių kliučių.

VOKIETIJA NEĮSILEIS AMERIKOS PREKIŲ.

Berlynas. — Čia turima aiškių žinių, kad Vokietija rengiasi visai uždaryti duris įvežimui iš Amerikos prekių. Bus įleidžiama tik įvežimas tokių žaliavų, kurios reikalingos karo laiku. Durys įvežimui Amerikos automobilių jau tapo uždarytos. Prieto, Vokietija nenorinti su Amerika prekėmis net mainytis.

SOVIETŲ SĄJUNGOS SUKAKTUVĖS.

Maskva. — Praeitą savaitę Rusija minėjo 17 metų komunistinio režimo sukaktuves. Maskvos gatvėse demonstravo apie 1,000,000 žmonių. Buvo nešama paveiksluotos iškabos, kur pabrėžta pasirįžimai ginti Rusiją nuo bent kokių užpuolikų. Parodavo ir kariuomenė, laivynas ir orlaivynas demonstruodami savo jėgas. Paminėjimas buvo įspudingas. Laike sukaktuvių susilaukta pasveikinimo ir iš Jungtinių Valstijų prezidento, kuris telegrama atsiuntė savo geriausius linkėjimus.

ROOSEVELTAS RENGIASI KONGRESUI.

Washington, D. C. — Demokratams visu frontu laimėjus praeitus rinkimus, praeitą savaitę prez. Rooseveltas su savo padėjėjais ir kongreso vadais turėjo pasitarimus ateinančio kongreso posėdžiui surengti programą taip, kad valdžia galėtų kongresui patiekti savo pasiulymus kai tik naujas kongresas susirinks posėdžiauti. Po pasitarimų, šį antradienį prez. Rooseveltas išvyksta į Warm Springs pasilsėti ir pasigydyti.

Sulig Associated Press surinktų žinių, sekančiame kongreso posėdy demokratai bus visagaliai viešpačiai, nes jie turės 74 nuošimčius savo žmonių, kurie rems visus dabartinės administracijos užmanymus.

LĖKTUVŲ GAMYBA DIDĖJA.

Washington, D. C. — Prekybos departamentas skelbia, kad Jungtinėse Valstijose per pastarus šių metų devynis mėnesius pagaminta 1,285 lėktuvai, kurių 673 buvo skirti vietinei civilei aviacijai. Tas reiškia, kad šiemet jau 200 lėktuvų pagaminta daugiau, negu pernai. Praeitą savaitę taip pat buvo demonstruojamas autogiro lėktuvas be sparnų, kuris gali pakilti ir nusileisti beveik be jokio įsibėgėjimo ir neužima daugiau vietos, kaip automobilis. Bandymai davė patenkinančių pasekų.

SUŠAUDYTAS UŽ KIŠIŲ ĖMIMĄ.

Novosibirsk, Rusija. — Nesenai čia buvo teisiamas buvęs dar caro laikuose pulkininkas dabar mašinų lokalio biuro vedėjas, Aleksei Leontieff. Jis kaltintas už tai, kad nedavęs mašinų kolektyviams ukiams, del ko nustota 4,000 darbo dienų ir sugadinta nemaža javų. Laike teismo paaiškėjo, kad jis tas mašinas teikęs kitiems ukiams, kurie jam davę kyšius. Už tokį prasikaltimą, minimas asmuo nuteistas sušaudyti ir bausmė įvykdyta. Trys jo bendrai nuteisti ilgų metų kalėjimu.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Paryžius. — Didžio Karo Paliaubų Dienos sukaktuvėse lapkričio 11 d. Jungtinių Valstijų generolas John Pershing patiekė pareiškimą, kur jis sako, kad kalbos apie netrukus įvyksiantį karą yra be jokio pamato. Esą, šiuo laiku nėra pasauly tokios valstybės, kuri tikrai norėtų karą sukelti. Jei kįla tarp valstybių bent kokie nesusipratimai, tai jie bandoma ramiu budu rišti. Daugiausia gi prie taikos palaikymo prisideda Amerika.

Londonas. — Iš einamosios Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Japonijos karo laivynų konferencijos gerų pasekų jau nesimato. Japonai apie nusileidimą visai nenori nė galvoti. Visi žino, kad konferencija turės iširti, bet dabar tik galvojama, kokiu budu ją užbaigti, kad perblogo įspudžio nepasiliktų.

Madridas, Ispanija. — Paskutiniais valdžios oficialų apskaičiavimais surandama, kad paskutinė Ispanijos revoliucija padarius daugiau nuostolių, negu visi tame krašte įvykę sukilimai bėgy pastarųjų 50 metų. Sulig tų apskaičiavimų pastaroje revoliucijoje 3,500 užmušta, apie 10,000 sužeista ir už 40,000,000 pasetų padaryta medžiaginių nuostolių.

Varšava. — Lapkričio 10 d. Lenkija minėjo savo nepriklausomybės sukaktuves. Minėtuvėse dalyvavo ir svetimų kraštų pasiuntiniai. Tuo tikslu rengta įvairios pramogos: eisenos, prakalbos, bankietai ir tt. Minėtuvių eiga transliuota per radio.

Mirė SLA. Prezidento Motina

SO. BOSTON, MASS. — Šiomis dienomis SLA. Prezidentas F. J. Bagočius gavo žinią iš Lietuvos, kad spalių 3 d., Rietave, numirė jo motina Emilija Bagočienė. Ta žinia labai skaudžiai palietė p. Bagočių, kuris kelias dienas kaip nesavas jautėsi.

„Tēvynės" Redakcija reiškia gilios užuojautos žodį SLA. Prezidentui F. J. Bagočiui liudėsio valandoje, kuri jį prislėgė del mylimos motinos mirties.

Iš Lietuvos

NORS PAVALGYT ATEINA.

Paskutiniuoju laiku vokiečiai nepaprastai suvaržė mažąjį pasienio susisiekimą. Prusų Lietuvos ukininkai jau nebegali net menkiausių maisto dalykėlių Lietuvoje nusipirkti. Mat, Lietuvoje maistas pigesnis, negu Vokietijoje. Anos pusės gyventojai nors patys geresnio maisto jau nebegali matyti, bet rupinasi savo vaikų sveikata. Todel jie kasdien buriais savo vaikų atveda Lietuvon, kad čia jie nors sočiai ir pigiai galėtų pavalgyti. Iš Tilžės į Lietuvos pusę dažnai ateina ir pačios motinos pavalgyti.

LIETUVOS-LATVIJOS DERYBOS.

Jau buvo pranešta, kad Latvija atšaukė prekybos sutartį su Lietuva. Mat latviams atrodė, kad ji buvusi tik Lietuvai naudinga. Dabar Lietuvos finansų užsienių reikalų ministerijos ruošia medžiagą deryboms su latviais prekybos sutarčiai pratęsti arba naujai sudaryti. Manoma, kad Lietuvos-Latvijos prekybos derybos įvyks šiais metais gruodžio mėnesį.

GERAI RAŠO APIE AMERIKIEČIUS.

Iš Amerikos grįžę šią vasarą lankę lietuvių kolonijas Vilniui vaduoti sąjungos ir Vilniaus geležinio fondo atstovai, dabar Lietuvos spaudoje plačiai aprašinėja savo kelionės įspudžius ir Amerikos lietuvių gyvenimą. Lietuvos visuomenė šiais jų raštais labai domisi. Pažymėtina, kad visi 3 atstovai labai palankiai atsiliepia apie Amerikos lietuvius ir ragina lietuvių visuomenę daugiau susidomėti savo brolių išeivių gyvenimu. Jie randa, kad šiandien Lietuva greta savo didžiųjų Vilniaus ir Klaipėdos uždavinių turi dar ir trečią nemažesnės svarbos uždavinį, butent, išlaikyti musų išeivijos lietuvybę.

RUPINAS BEDARBIAIS.

Artinantis žiemai Lietuvoje labiau susirupinta busimų bedarbių darbu aprupinimu. Tarp kita ko Žemės Ukio Ministerija pažadėjo prie darbų miškuose priimti apie 5,000 darbininkų. Iš viešųjų darbų fondo jiems bus parupinti įrankiai ir nugabenimas į darbo vietas. Prie miško darbų bedarbiai galės uždirbti apie 3,000,000 litų. Darbai prasidės nuo lapkričio pradžios ir tęsis iki pavasario.

VOKIEČIAI TRUKDO.

Nesenai Austrija pareiškė noro sueiti su Lietuva į glaudesnius ukiškus santikius. Butent, austrai Lietuvoje nori pirkti kiaulių, kiaušinių ir Lietuvai parduoti savo gatavas prekes. Bet čia skersai kelio atsistojo Vokietija. Vokiečiai nesutinka praeisti lietuviškas prekes per savo žemes, o jas vežti aplinkiniais keliais yra perdaug brangu. Vokiečiai šitai žino ir tokiu budu pasirįžo sutrukdyti Lietuvos-Austrijos prekybinius santikius. Visos austrų pastangos paveikti vokiečius, kad jie atsisakytų nuo trukdymo politikos, nedavė vaisių.

Visokiais budais trukdydami Lietuvai tiek ukiškuose, tiek politiniuose santikiuose su kitomis valstybėmis, vokiečiai pasirįžo sutrukdyti ir nesenai sudarytą Pabaltijo valstybių santarvę. Net ir kai kurie vokiečių laikraščiai viešai ragina vyriausybę, kad taip padarytų. Jie pirmiausiai numato griebtis ekonominių priemonių ir namo, kad tuo budu jų biaurųs darbai pasiseks. Tačiau ir latviai ir estai pamatė vokiečių pinkles ir joms, aišku, nepasiduos.

NUMIRĖ SENAS PRUSŲ VEIKĖJAS.

Prusų Lietuvoje Tilžėje numirė vienas seniausių Prusų lietuvių veikėjas Mikelis Juška, 83 metų amžiaus. Jis buvo veiklus 1885 m. įsisteigusios lietuvių „Birutės" draugijos narys. 1898 m. buvo išstatytas, kaipo lietuvių kandidatas į Vokietijos Reichstagą. Velioniui, kaipo uoliam lietuvių veikėjui, teko daug nukentėti nuo vokiečių persekiojimų, ypač paskutiniais metais.

LIETUVOS DAILININKAI LONDONO PARODOJE.

Londone rengiama tarptautinė dailės paroda, kuri bus visą lapkričio mėnesį. Šioje parodoje dalyvaus ir 4 Lietuvos dailininkai: Varnas, Žmuidzinavičius, Galdikas ir Šlapelis.

LAIVAIS SUSISIEKIMAS DIDĖJA.

Tarp Lietuvos ir Anglijos nuolatos gyvėja laivais susisiekimas. Šiam susisiekimui patobulinti susisiekimą palaikantį su Klaipėda Anglų laivų bendrovė „United Baltic Corporation" vietoj plaukiojimo ligi šiol laivo „Baltrader" paleido kitą „Batalin", kuris didesnis ir greitesnis už pirmąjį.

Numirė Dr. Juozas Purickis

Juozas Purickis gimė 1883 m. Trakų apskr., Jezno parapijoj. Gimtame valsčiuje išėjęs pradžios mokyklą, paskui įstojo į Kauno kunigų seminariją, o ją baigęs įstojo į Petrapilio dvasinę akademiją. Vėliau dar studiavo Šveicarijos universitetuose istorijos, filosofijos, socialius ir teisės mokslus. Baigęs studijas, Juozas Purickis apgynė disertaciją ir gavo filosofijos daktaro laipsnį.

Nuo 1915—1918 m. Dr. Purickis dirbo įvairiose lietuvių labdarybės ir politinės organizacijose Šveicarijoje. 1918 metų pradžioje buvo paskirtas Valstybės Tarybos atstovu prie vokiečių valdžios ir tais pačiais metais įėjo nariu į Lietuvos Valstybės Tarybą. Susidarius pirmajam nepriklausomos Lietuvos kabinetui, Dr. Purickis buvo paskirtas Lietuvos atstovybės Berlyne patarėju, o 1919 m. pradžioj jis skiriamas Lietuvos atstovu Vokietijai.

Dr. Purickis 1920 metais buvo išrinktas Steigiamojo Lietuvos seimo nariu. Tada jis sugrįžo į Kauną. Netrukus buvo paskirtas Užsienių Reikalų ministeriu. Jam ministeriaujant, buvo atmestas garsusis Hymanso projektas del Vilniaus klausimo išsprendimo.

Dr. Purickis buvo geras diplomatas ir žymiausias Lietuvos publicistas. Jis ilgą laiką vadovavo Lietuvos žurnalistų sąjungai. Periodinėje spaudoje jis pradėjo dalyvauti dar studentu budamas. Tuo laiku jis daug rašė Kaune ėjusioje „Draugijoje". Šiame žurnale jis daug parašė straipsnių ir ilgesnių studijų daugiausia istorinio ir filosofinio turinio. Didžiojo karo metu, gyvendamas Šveicarijoje, Dr. Purickis daug darbavosi, gamindamas lietuvišką propagandinę literaturą. Šveicarijos lietuvių organizacijos: Tautos Taryba, Informacijos Biuras, Ekzekutyvis komitetas išleido nemaža raštų apie Lietuvą įvairiomis svetimomis kalbomis. Daugelio tų raštų autoriumi yra Dr. Purickis.

Žymiausia Dr. Purickio studija yra apie reformaciją Lietuvoje XVI amžiuje, išleista 1919 m. Šveicarijoje, vokiečių kalba ir studija apie Radvilą Juodąjį.

Dr. Purickis paskutiniais metais uoliai dalyvavo periodinėje spaudoje ir dirbo ekonominių studijų draugijoje, Viniui Vaduoti Sąjungoje, Žurnalistų Sąjungoje ir kitur. Svarbesni klausimai ir bent koki pasitarimai neapsieidavo be Dr. Purickio. Jis buvo taikaus, švelnaus budo ir bent kokiuose kitų pasikarščiavimuose ar išsišokimuose nuolat budavo taikintojas.

Lietuva Dr. Purickio asmeny neteko giliai mokslingo žmogaus, gabaus diplomato bei publicisto.

Jis turėjo krutinės anginą (Angina pectoris) ir numirė staiga spalių 25 d., 4 val. naktį. Palaidotas iškilmingai, dalyvaujant miniai žmonių. Prie kapo Lietuvos vyriausybės ir įvairių organizacijų atstovai pasakė atatinkamas kalbas, kuriomis nušviesta velionio asmuo ir nuopelnai tėvynei Lietuvai.

Vokiečiai Terorizuoja Prusų Lietuvius

Jau ne pirmas atsitikimas, kad vokiečiai Prusų lietuvius visokiais budais terorizuoja. Jie įsiutę dažnokai apdaužo gatvėse vaikščiojančius lietuvius. Ypač nukenčia tie, kurie lietuviškai gatvėse kalba.

Prusų lietuvių padėtis teisiniu ir tautiniu atžvilgiu žymiai pasidarė sunkesnė, kai Vokietijoje prie valdžios atėjo hitlerininkai. Tada ir prasidėjo didelės ir dažnos kratos pas Prusų lietuvius veikėjus ir jų įstaigose. Musų tautos veteranas žymus rašytojas ir filosofas Dr. Vydunas, 66 metų senelis, jau keletą kartų jaunų vokietukų pienburnių buvo užpultas, stumdomas ir net sumuštas. Ir visa tai dedasi ten, kur taip viešai reklamuojama augšta kultura.

Vokiečiai neduoda ramybės net ir mirusiems Prusų lietuviams. Nuo kapinių šalinami lietuviški užrašai. Nei vienoje mokykloje lietuvių kalba nėra pamokų, nors ten dauguma mokinių ir yra lietuvių vaikai. Nė vienoje bažnyčioje neišgirsi lietuviškai Dievo žodžio. Visa Lietuva yra pasipiktinusi barbarišku vokiečių pasielgimu su Dr. Vydunu. Nesenai Tilžėje gatve einantį garbingąjį veteraną sulaikė kaž kokia vokietaitė ir ėmė jį biauriausiai kolioti. Pro šalį ėję kiti praeiviai prisidėjo prie vokietaitės koliojimų ir visi Dr. Vyduną lydėjo keiksmais ir spiaudymais, kaip kokį nusikaltėlį.

Štai vėl vienas atsitikimas, kuris vaizduoja vokiečių barbariškumą. Du ukininkai Tilžės turguje atvežė parduoti savo produktus, lietuviškai šnekučiavosi ukiškais reikalais. Jų pasikalbėjimą nugirdo maždaug 18 metų vokietukas. Visa gerkle jis pradėjo lietuvius ukininkus plusti ir niekinti, kodel jie drįsta Tilžėje lietuviškai kalbėti. Ukininkai ramiai vokietukui atsakė: mes esame čionai — Prusų Lietuvoje; juk nesenai pati Vokietijos vyriausybė šį kraštą vadino Litauen, kodel mes negalime šnekėtis savo gimtąja kalba. Vokietukas dar pradėjo labiau koliotis, prie jo prisidėjo dar daugiau panašių vaikėzų, kurie privertė lietuvius ukininkus slėptis. Tsb.

1,000 ŽVEJŲ KLAIPĖDOJE.

Pereitais metais Klaipėdos krašto žvejai Baltijos juroje ir kituose Klaipėdos krašto vandenyse sugavo 1,878,824 kilogramų žuvies 824,000 litų vertės. Į užsienį tos žuvies išvežta už 250,000 litų. Visame Klaipėdos krašte šiuo metu yra apie 1,000 žvejų šeimų.

GRIGAITIENĖS JUBILĖJUS.

Lietuvos valstybės operos solistė Vladė Grigaitienė lapkričio 9 dieną minės 15 metų scenos ir 25 m. visuomenės darbo jubilėjų. Šiam jubilėjui paminėti Kaune iš įvairių dainos ir meno organizacijų atstovų yra sudaryta komitetas. Pats jubilėjus bus paminėtas Kaune valstybės teatre iškilmingu spektakliu. Jubilėjaus paruošimui vadovauja Lietuvos operos kurėjas Kipras Petrauskas.

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vārdu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SLA. KUOPŲ ATSAKOMYBĖ

Pereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas dar kartą pabrėžė S. L. A. kuopų atsakomybę kuopos viršininkų prižiurėjimo reikalu. Kuopos, kaipo autonominiai vienetai, išsirenka savo viršininkus. Pildomoji Taryba, nei Centro Raštinė, nesikiša į šią kuopoms konstitucijos suteiktą teisę, jei ta teise naudojamasi prisilaikant konstitucijos patvarkymų, t. y. jei kuopų viršininkai išrenkami konstitucijoj nustatyta procedura ir jei renkami viršininkais nariai yra kvalifikuoti sulig konstitucijos patvarkymų. Iš viso Pildomoji Taryba neturi teisės nurodyti kokius asmenis kuopos privalo rinkti savo viršininkais. Šituo žvilgsniu kuopos valdosi laisvai ir savistoviai.

Kuomet kuopos turi nevaržomą teisę išsirinkti savo viršininkus, tai kuopoms tenka ir pareiga jos išrinktus viršininkus prižiurėti ir juos kontroliuoti. Ypatingai kuopų pareiga budriai saugoti narių sumokamas duokles ir visokį kuopos ir Susivienijimo turtą. Savo nutarime Pildomoji Taryba įsako kuopų iždo globėjams bent du kartu į metus padaryti nuodugnią reviziją finansų sekretoriaus ir iždininko knygu, bei visų jų piniginių sąskaitų ir savo pilną raportą išduoti artimiausiam kuopos susirinkimui ir kopiją tokio raporto, kuomet jį užgirs kuopos susirinkimas, prisiųsti SLA. Sekretoriui. Be to, iždo globėjų pareiga kontroliuoti ir kitų kuopos viršininkų knygas ir sąskaitas, kurie globoja kuopos ar Susivienijimo pinigus ar kitokį turtą. Todel Pildomoji Taryba pataria kuopoms išsirinkti kompetentiškus iždo globėjus, kad jie pajėgtų tinkamą reviziją padaryti tų kuopos viršininkų knygų ir sąskaitų, kurie globoja narių duokles ir kitokį turtą.

Toliaus Pildomoji Taryba įsako kuopų pirmininkams pildyti jiems konstitucijos uždedamas pareigas ir pridaboti, kad visi kuopos viršininkai ir nariai pildytų konstituciją, įstatymus ir nutarimus. Juo didesnė kuopos pirmininko pareiga pridaboti, kad finansų sekretorius ir iždininkas tinkamai eitų savo pareigas ir saugiai užlaikytų, bei laiku į Centrą pasiųstų narių sumokamas duokles. Pastebėjęs su konstitucijos patvarkymais ar įsigyvenusia tvarka apsilenkiant kuopos finansų sekretorių ar iždininką narių duoklių globojimo ar į Centrą pasiuntimo reikalu, pirmininkas neatidėliojant turi tuojaus pranešti apie tai SLA. Sekretoriui ir privalo tai raportuoti artimiausiam kuopos susirinkimui.

Pagaliau ir kiekvieno kuopos nario pareiga daboti, kad kuopos viršininkai nesauvaliautų su jų sumokamomis duoklėmis ir kad duoklės laiku butų pasiųstos į Centrą. Pildomoji Taryba savo nutarime pažymėjo, kad bus laikoma atsakominga už žuvusias narių duokles kuopa, jei del pačios kuopos apsileidimo ar jos viršininkų nesiskaitymo su konstitucijos patvarkymais ar Pildomosios Tarybos parėdymais sumokėtos narių duoklės žutų. Tokis Pildomosios Tarybos parėdymas reiškia tą, kad jei narių sumokėtos duoklės žutų, tai nariai bus priversti antru kartu žuvusias duokles sumokėti. Todel visų narių pareiga lankytis į kuopos susirinkimus ir pridaboti, kad kuopoje butų palaikoma tinkama tvarka, kad jų sumokamos duoklės butų saugiai ir laiku pasiųstos į Centrą.

Tokis supratimas, kad kuopa neatsako už narių sumokamas duokles, yra klaidingas ir neatatinka jokiai logikai. Juk pačios kuopos išsirenka sau viršininkus, kuopoms uždedamos pareigos savus viršininkus pridaboti ir kontroliuoti, tad kaip galima net manyti, kad už kuopos viršininkų darbus gali buti atsakomingas tik Centras. Iki šiol visos narių nuneštos duoklės buvo suverčiamos Centro atsakomybei. Kuopų viršininkai ir nariai net pykdavo ir rugodavo, kuomet Pildomoji Taryba reikalaudavo iš kuopų pagelbos nuneštų narių duoklių surašus sudaryti. Jau šimtus dolerių Pildomoji Taryba buvo priversta išmokėti už tiesioginį pačių kuopų darbų atlikimą.

Todel Pildomoji Taryba laiku ir vietoje pabrėžė principą ir nurodė SLA. kuopų atsakomybę už jų išrenkamų viršininkų darbus. Šitai žinodami SLA. nariai privalo daugiau dėmėsio kreipti į išrinkimą galimai tinkamiausių kuopos viršininkų ir kartu privalo nuodugniai domėtis visais kuopos reikalais ir daboti, kad kuopos viršininkai savo pareigas eitų sulig konstitucijos patvarkymų ir Pildomosios Tarybos parėdymų. Tinkamai kontroliuojant kuopose narių sumokamas duokles, bus išvengta tokių nuostolių ir nesmagumų, kokie pasireiškė praeityje. Narių sumokamos duoklės yra jų tiesioginis turtas ir pirmiausiai patys nariai privalo savo turtą saugoti.

—o—

BRANGI PAMOKA

Neveltui priežodis sako: Gyvename ir mokinamės. Šitas priežodis teisingas netik atskirų vienučių žmonių gyvenime, bet ir organizacijų ir net tautų gyvenime. Skirtumas tik tame, kad atskiras žmogus turi didesnes išgales pasimokyti iš savo klaidų ir ateityje jų išvengti, negu organizacijos ar tautos. Mat pastarųjų gyvenimo tvarkymas priguli nuo masių valios ir visuomenė nevisuomet pataiko išsirinkti sau vadais ir viršininkais pilnai gabius, lavintus ir sąžiningus žmones.

Musų Susivienijimas nėra išimtimi šioje taisyklėje. Susivienijimas ir po šiai dienai brangiai moka už praeities netikslumus organizacijos reikalų vedimo srityje. Šia proga netenka kalbėti apie ekonominio sunklaikio sudarytas sunkenybes ir nuostolius — to išvengti nepajėgė netik Amerikos, bet ir viso pasaulio gyvenimas. Bet yra tokių netikslumų, kurių buvo galima išvengti ir turėjo buti tie netikslumai išvengti, nes šiandie priseina Susivienijimui už juos brangiai užmokėti.

Paėmus pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolą randame, kad apie dvi sesijos pašvęsta svarstymui pomirtinių išmokėjimo, kurios susipainioję įvairiais nereguliarumais. Tik maža šių pomirtinių dalis supainiotos narių apsileidimo nereguliarumais, o visos kitos jungiasi su neteisėtai paskirtais pašelpgaviais. Pildomosios Tarybos suvažiavimo viena diena Susivienijimui kainuoja virš šimto dolerių, įskaitant Pildomosios Tarybos narių kelionių lėšas, už sugaištą laiką ir kitas išlaidas. Vadinasi, tik šiame suvažiavime nereguliarumai su pomirtinių išmokėjimu Susivienijimui kainavo virš šimto dolerių. Nekurios tų pomirtinių jau kelintu kartu svarstoma, tulos palikta tolimesniam tyrinėjimui ir dar bus svartoma Pildomosios Tarybos suvažiavime, dar bus gaišinama Susivienijimui brangiai kainuojantis laikas. O kiek susirašinėjimams laiko ir išlaidų sueikvota, kiek pykčio, nesmagumų turėjo panešti pašelpgaviai, kuopų valdybos ir Centro Raštinė. Neperdėsime pasakydami, kad aplamai paėmus, kiekviena nereguliarumais supainiota pomirtinė išima Susivienijimui mažiausiai 50 doleriu virš tos sumos, kokia reikia mirusio nario pašelpgaviams išmokėti, nepriskaitant kuopų ir pašelpgavių išlaidų.

Tai tik medžiaginiai nuostoliai. O kiek tokie nereguliarumai sudaro organizacijai nuostolių moraliu žvilgsniu, tai kas pajėgs apskaitliuoti? Skleidžiasi visuomenėje nepalankus nusistatymas musų organizacijai ir tas kliudo organizacijos plėtimuisi. Tokie atsitikimai mažina ir pačiuose nariuose pasitikėjimą organizacija. Susidaro visapusiai dideli nuostoliai ir priseina dirbti nemalonus ir nevaisingas darbas.

Šito viso but išvengta, jei praeityje griežtai but laikytasi konstitucijos patvarkymų narių pašelpgavystės paskyrimo reikalu. Dabar Susivienijimas turi brangiai mokėti už praeities netikslumus. Todel kuopos ir nariai privalo vengti visokių netikslumų ir apsileidimo narių pašelpgavystės sutvarkymo reikalu. Šioje srityje esanti netikslumai labai brangiai Susivienijimui kainuoja.

—o—

NESUSIVALDYMO KAINA

Nelaimingiausias žmogus pasaulyje yra tas, kuris nepajėgia save suvaldyti. Žmonių nesusivaldymas bent kuriuo žvilgsniu yra vyriausiu pražutingų nelaimių šaltiniu. Nesusivaldymas pykčio momentu dažnai pagimdo baisiausias tragedijas, pražudo žmonių visą gyvenimą ir daugelį nuveda net į elektrikinę kedę.

Ypatingai didelė nelaimė yra tiems namams, kur alkoholiu atskiestos smegenys veda žmones prie tragingų scenų, kuomet visokio susivaldymo sąmonė ir jėga yra svaigalais numarinta. Tokie namai visuomet stovi nesusivaldymo scenų pavojuje. Tokie namai, tokia šeima anksčiau ar vėliau turi griuti arba nugrimsta kruvinų tragedijų bedugnėn.

Kiekvienam šių žodžių skaitytojui beabejonės žinomi žmonės, kuriais galima tik pasigėrėti visais žvilgsniais kol jie blaivi, kol normaliam proto stovy yra. Tačiau kuomet alkoholiu apsvaigsta, tai tie patys žmonės nesuvaldomais žvėrimis virsta. Jiems nėra tuomet nieko brangaus, nieko švento. Tiek žodžiu, tiek jėga jie negali susivaldyti ir tokiais momentais papildo tokius baisius aktus, kuriais vėliaus ir patys biaurisi.

Štai realus pavyzdis: tulas vienos pietinės valstijos ukininkas Powers mėgdavo išsigerti ir kuomet jis apsvaigdavo, tai namuose niekam vietos nebudavo. Tulas laikas atgal jis girtas parėjęs namo pradėjo mušti žmoną, bet šiuo kartu jau paaugęs sunus apgynė motiną nuo sužvėrėjusio tėvo atakų ir pasakė jam, kad daugiau jis nevaikys šeimos iš namų, kuomet pasigeria. Šitas įvykis taip įsiutino girtą ukininką, kad jis išėjęs lauk pasiėmė šautuvą ir sugrįžęs į grįčią nušovė žmoną, du sunu ir dukterį. Kuomet išsiblaivė ir suprato savo kruvino žygio baisumą, pats nuėjo pas šerifą ir prašė, kad jį pakartų be teismo. „Didesnio niekšo už mane pasaulis dar nematė. Aš esu perbiaurus žmogžudys, kad statyti mane prieš teismą — pakark mane tuojaus, be teismo", maldavo nelaiminga pražutingojo alkoholio auka.

Vis tik žmogus yra keistas sutvėrimas. Išsiblaivęs žino ir pats prisipažįsta, kad girtu budamas gyvuliškai elgiasi, vienok nuo girtavimo susilaikyti negali. Rodos, jei žmogus yra dar tiek protingas, kad žino nelaimę sau ir kitiems sudaro, kuomet alkoholio svaigalais savo smegenis atskiedžia, privalėtų susilaikyti nuo girdavimo. Bet vienok geria ir tiek.

Nelaimingiausia žmonių silpnybe yra palinkimas svaigalais save nuodyti. Ypatingai nelaimingais yra tie žmonės, kurie galutinai sužvėrėja alkoholio nuodais apsvaigę. Tokie žmonės turėtų šalintis nuo alkoholio, kaip nuo kokios pavietrės, kaip nuo didžiausios nelaimės. Anksčiau ar vėliau tokius žmones alkoholis pražudys. Nesusivaldanti pykčio momentais žmonės yra didžiausia nelaime patys sau ir kitiems žmonėms.

—o—

Tuli žmonės rodos tik tam gimę, kad kitiems žmonėms nesmagumus daryti, kad kitus žmones kankinti. Jie nepajėgia suprasti, kad lašas kitam suteikto malonumo yra brangesnis už ežerą egoistiška saumylyste pripildytą.

—o—

Mes taip pripratę veidmainiauti kitiems, kad veidmainiaujame ir patys sau. — *Larotfukas.*

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PATARIMAI NEŠČIOMS MOTERIMS.

Rašo Dr. I. B. Bronušas.

(Tąsa)

Kitokių ir lengvesnių išsimakštinimo budų pavelijama nekurioms ligonėms pradžioje neštumo. Paprastas namų darbas labai retai yra kenksmingas ir tai yra vienas geriausių išsimankštinimo budų, jei tik nepersidirbama. Jei lauke pasimankštinimas neįmanomas, tai atsidarykite langus laike namų darbo ar mankštinanties viduje.

Saugokitės greito ir tankaus laiptais lipimo, šokinėjimo nuo augštesnių vietų, kėlimo dalykų, ilgo laiko stovėjimo, arkliais jodinėjimo, teniso lošimo ir ilgo pasivaikščiojimo.

VI. — Pailsis.

Kiekvieną mėnesį ilsėkitės laike paprasto mėnesinės laiko.

Kiekvieną dieną ilsėkitės po vieną ar dvi valandas po pietų.

VII. — Tyras Oras.

Bukite laukė kuoilgiausiai. Nors dvi valandas kiekvieną gražią dieną.

Jei lauke negalima mankštintis, tai praleiskite nekurį laiką kiekvieną dieną kambaryje prie atidarytų langų.

Miegokite gerai išvėdintame kambaryje arba lauke, jei galima.

Saugokitės spektaklių ir įvairių susigrudimų.

VIII. — Viduriai.

Reikalinga, kad nors vieną sykį į dieną viduriai išsivalytų.

Užtai stengkitės gaminti tokį valgį, kuris prisitaikytų prie augščiau minėtų reikalavimų.

Nemažai atsiekiama toje linkmėje, jei tokie valgiai yra gaminami iš šiukščių priešvalgių, selenėtų javų, kviečių duonos, vaisių ir žalių daržovių.

Jei vidurių užkietėjimas pasitaiko, tai tokiame atsitikime vartokite taip vadinamą kaskarą sagradą nuo penkių iki dešimties gramų, arba nuo vieno iki dviejų šaukštų ant nakties tokių nuo vidurių vaistų, kurie susideda iš mineališko aliejaus ir taip vadinamo agar-agar.

Paprasto arba muiluoto vandens įsileidimas taipgi vartojamas prie reikalo.

Saugokitės ricinos ir įvairių druskų vartojimo be gydytojaus pavelijimo.

IX. — Krutys ir Krutų Karpos.

Saugokitės nuo nešiojimo įvairių krutis varžančių įmonių. Nepaprastai didelių ir palaidų krutų prilaikymui galima vartoti ypatingus prilaikytojus arba, kaip čia moterys vadina, — brassieres.

Nuo pradžios septinto mėnesio iki pabaigai plaukite karpas su šiltu vandeniu ir muilu žėdną vakarą; jas nušluostykite ir įtrinkite antiseptiško aliejaus.

Jeigu krutų karpos atrodo paplokščiomis arba įdubusiomis, tai reiškia, kad jos reikalauja ypatingo prižiurėjimo. Tokiame atsitikime paimkite tokias karpas tarp nykščio ir dviejų pirštų ir patampykite keletą kartų. Pakartokite šitą budą penketą minučių žėdną dieną.

X. — Dantys.

Dantų apžiurėjimui nueikite pas dantistą pradžioje neštumo, o paskui lankykitės sulig jo prisakymo. Paprastą dantų ištraukimą ir jų užtaisymą pavelijama, tik nepatartina išimtina burnos chirurgija.

XI. — Maudynė.

Maudykitės šiltame vandenyje žėdną dieną, geriausiai prieš atsigulimą.

Saugokitės staigių šalto ar šilto vandens permainų.

XII. — Ženybinės Pareigos.

Lytiškas susinešimas pradžioje neštumo tankiai yra priežasčia persileidimo. Todel reikia saugotis tankaus lytiško susinešimo laike pirmųjų trijų mėnesių ir, kai kuriuose atsitikimuose, patariama visiškai susilaikyti į tą laiką. Susilaikykite nuo lytiško susinešimo laike paprasto mėnesinės laiko ir paskutiniame mėnesyje.

Jokių mankšties išsiplovimų nepavelijama vartoti be gydytojaus pavelijimo.

XIII. — Proto Padėjimas.

Laukiančiųjų kudikio moterų visa aplinkinė buklė turėtų susidėti iš jaudinančio pobudžio. Reikia stengtis, kad tokios moterys butų užganėdintos iš visų atžvilgių, kaip naminių taip ir draugijinių greta lengvo pasiskaitymo ir įdomaus namų užsiėmimo.

MAISTO SVARBA.

Žmogaus sveikatingumas palyginamai paeina nuo įvairaus maisto kokybės ir kiekybės.

Šeimynų auklėjimas ir jų maitinimas daugiausiai išpuola moterims. Taigi, moterų našta yra garbinga, bet tuo pačiu kartu ir nepaprastai atsakominga.

Moterys lošia svarbią rolę kiekvienos šeimynos gyvenime, nes nuo jų priklauso visos šeimynos ir abelnai visos šalies sveikatingumas.

Žmogaus kuno išsivystimas ir jo sveikata priklauso nuo maisto įvairumo. Įvairus maistas patenkina žmogaus sudėjimą įvairiomis reikalingomis maisto medžiagomis.

Mat, maistas susideda iš įvairių maisto medžiagų, kurių žmogaus kunas reikalauja, kaip tai: proteino arba baltymo, carbohydrato arba krakmolo, riebalų ir įvairių druskų.

Žmonių valgis tankiausiai susideda iš mėsos, daržovių ir vaisių.

Toks įvairus valgis suteikia žmogaus organizmui įvairių reikalingų maisto medžiagų.

Daugelis žmonių, tačiau, pasitenkina vien mėsa ir duona.

Tokie žmonės, bevalgydami tokį vienpusišką valgį, ilgainiui, suserga įvairiomis skilvio ligomis; gi valgantieji mišrų valgį, susidedantį iš mėsos, daržovių ir vaisių, išvengia tokių ligų.

Dr. I. B. Bronušas.

Iš Draugijos Užsienio Lietuviams Remti

(Laiškas iš Kauno)

Amerikos lietuvių spaudoje labai retai tenka pastebėti apie šią draugiją, o ji Lietuvoje jau gerokai žinoma ir turi nemaža paramos visuomenėje. Amerikiečiuose, rodos, tik bene „Keleivis" apie D. U. L. R. rašė, įspėdamas amerikiečius, kad nesiduotų suviliojami ir aiškindamas, buk draugija meškeriosianti sau aukų pas amerikiečius. Iš pasikalbėjimų su tos draugijos valdybos nariais sužinojau, kad draugija nei laiškais, nei per laikraščius nesikreipė ir nemano kreiptis į užsienio lietuvius aukų. Šis klausimas yra aiškiai ir galutinai draugijos nustatytas: Lietuvos žmonės, išlaikydami draugiją ir remdami jos planus, yra pasirengę padėti savo užsienio broliams jų kovoje už išsilaikymą ir jų kulturos darbuose, nieko už tai nereikalaudama sau iš užsienio lietuvių. Tai yra lyg dalinas atsilyginimas už visą, ką užsienio lietuviai padarė Lietuvai.

Ir užsieniuose draugijos darbas susilaukė atgarsio. Jos skyriai, einant statuto nurodymais, įsikurė Montevideo ir Buenos Aires'e (Pietų Amerikoje) ir Villerupt (šiaurės Francijoje). Aišku, kad draugijos kulturinis darbas užsienyje gali buti ir tikslesnis ir našesnis, jei jai padės arčiau su jos tikslais susipažinę žmonės, o tokie žmonės kaip tik ir yra ten, kur yra draugijos skyriai. Šiomis dienomis taip jau įsikurė naujas skyrius Liuksemburgo kunigaikštijoje, Eš sur Alzette miestelyje; skyriaus kurėjais yra lietuviai darbininkai.

Tuo tarpu draugija padeda užsienio lietuviams, siųsdama jiems knygas, laikraščius, o kai kuriais atvėjais — ir piniginę pašelpą. Viso jau išsiųsta apie 8,000 ekz. knygų. Šiomis dienomis išsiųsta 700 ekz. knygų į Pietų Ameriką, lietuviams, gyvenantiems tuose miestuose: Cordoba, Rosario, Beriso, Tųkumano ir Avdanada. Ten kuriamos yra bibliotekėlės, kuriomis naudosis vietų lietuviai.

Paryžiuje, neskaitant musų inteligentų burelio, yra apie šimtas lietuvių darbininkų; jie turi ir savo draugiją „Lietuva", prie kurios priklauso 70 žmonių. Draugijos „Lietuva" valdyba jau kreipėsi į draugiją užsienio lietuviams remti, prašydama knygų ir nusiskųsdama savo kolonijos lietuvių bėdomis ir neturtingumu.

Bendrai imant, D. U. L. R. darbas yra girtinas ir remtinas.

K. V—as.

Puikios Mintys

Jei jaunieji žinotų ką pasenę žino — tada šis pasaulis pastotų rojum.

* ✤ *

Tavo idėjos yra lyg kudikiai. Jos yra geros, kol tu jas tildai ir laikai tylumoje.

* ✤ *

Protas buvo suteiktas žmogui, kad paslėpti savo kvailybę.

* ✤ *

Geriau negimti, negu likti blogai išauklėtu.

* ✤ *

Vėliausioji evangelija pasaulyje: žinok savo darbą ir dirbk.

* ✤ *

Didi neatleidžiama nuodėmė: žudyti meilės gyvenimą žmoniškoj sieloj.

J. V. B.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Ar Išsijudinsime?

Vasara praėjo. Ruduo jau įpusėjęs. Daugelis draugijų, kurios rengė vasarines pramogas, jau susikraustė į svetaines ir ten savo užduotis atlieka, save populiarizuoja, žmones šviečia, kulturina. Tarpe kitų draugijų, veikia ir SLA. kuopos. Bet, sekant spaudą, aš maža veikimo pastebiu tarpe musų jaunimo, tarpe SLA. narių jaunuolių. Kame dalykas? Nejau pas mus nėra jėgų? Nejau mes negalime dar geriau pasirodyti už kitas draugijas, už suaugusių narių kuopas? Taip, mes galime kur kas geriau pasirodyti, kur kas geresnes pramogas surengti. Bėda su mumis, turbut, bus ta, kad esame kiek-tiek apsileidę ir nedrąsus.

Aš žinau tokių atsitikimų, kad SLA. jaunuolių kuopų nariai padeda kitoms draugijoms pramogas surengti ir tose pramogose — vaidinimuose, koncertuose ir tt. — programus pildo, bet savo kuopoje nepasistengia bent kokios pramogėlės surengti. Tiesa, ne visur taip yra. Bet yra faktas, kad musų jaunuoliai, savo kuopas užmiršę, daugiau kitiems dirba. Tai negerai. Reiktų pirmiausia dirbti sau, o tik paskui kitiems. Reiktų pirmoje vietoje iškelti prestižą ir vardą tos organizacijos, kurioje priklausome. Reiktų del jos dirbti. Tuomet medžiaginės ir moralės naudos bus mums patiems ir musų organizacijai: nepriklausanti prie S. L. A. jaunuoliai, pamatę kaip gražiai musų organizacijoje jaunimas veikia, rašysis prie Susivienijimo. Tuomet musų jėgos augs. Mes stiprėsime ir didesnius darbus galėsime dirbti.

Bet ar išsijudinsime? Butų jau laikas. Reiktų šiuo momentu pradėti veikti, nes laikas mųs nelaukia. Laikas, kaip upely vanduo, link savo kelio pabaigos paskubomis rituoja. Kas su laiku nesuspėja — pasilieka. Nereiktų mums pasilikti. Jėgų mes turime. Reikia tik pasidrąsinti, pirmoje vietoje statyti save ir savo organizaciją. Matysite, kaip smagu ir gera bus, kuomet visu šimtu nuošimčių už kitas organizacijas augščiau stovėsime. Pasijudinkime! Padrąsėkime!

Filosofas.

GARSUSIS DUONELAIČIO PAMOKSLAS

IŠ SENŲ ŽMONIŲ LUPŲ.

Prusų Lietuvos didžiausias dainius Kristijonas Duonelaitis, kuris lotyniškai pasirašydavo Donalitius, gimė 1714 m. sausio 1 d., taigi prieš 220 metų, Lazdynėlių kaime, netoli Gumbinės, dabartiniuos Rytprusiuos. Jo tėvai buvo tikri lietuviai — ukininkai.

Kristijonas buvo dar nedidelis vaikas, kai mirė jo tėvas. Paliko jam tik motina, kuri savo rupesčiu ir triusu pasirupino, kad Kristijonėlis patektų į Karaliaučiaus katedros mokyklą, kur gyveno neturtėlių vaikų prieglaudoje, užlaikomoje valstybės lėšomis.

Gyvenimas prieglaudoje buvo sunkus, dažnai tekdavo badauti ir šaltį kęsti. Bet Duonelaitis, nebodamas vargo, pasirįžo nugalėti visas kliutis, ir pagaliau vargais negalais jam pavyko prisirengti universitetan, kur ir buvo priimtas. Ir universitete nebuvo lengvas gyvenimas, nes, budamas neturtingas, gyveno skurdžiai, etudiuodamas teologijos mokslus. Be tų mokslų jis dar mokėsi hebrajų, lotynų ir francuzų kalbų. Mokėsi ir lietuvių kalbos, tik ne universitete, o vadinamoje lietuvių seminarijoje prie universiteto. Duonelaičiui patiko lietuvių kalba, o be to, seminarijos mokytojai ragindavo auklėtinius rašyti žmonėms tikybines knygas gryna, gražia lietuvių kalba.

Pabaigęs universitetą 1740 m., Duonelaitis grįžo į savo gimtąjį kraštą, kur jam taip pat skurdžiai teko gyventi. Jis ėmė mokinti dvarininkų vaikus. Kiek pamokinęs, pagaliau gavo kantoriaus vietą Stalupėnuose. Kantorium vadinosi antrasis liaudies mokytojas, kuris mokindavo vaikus giedoti ir vesdavo bažnyčios chorą. Kartu budavo jis ir bažnyčios vargoninkas. Po poros metų Duonelaitis pagaliau gavo klebono vietą Tolminkiemy, kur pragyveno ištisus 37 metus ir čia mirė 1780 m.

DUONELAITIS SUSIPYKO SU VOKIEČIAIS.

Baudžiava anais laikais buvo sunki. Net pačiam klebonui Duonelaičiui teko nuo vokiečių amtmonų nukentėti. Pats Tolminkiemis buvo karaliaus dvaras, kurį nuomojo valdininkai-amtmonai. Visi apylinkės ukininkai turėjo eiti baudžiavą. Daug ukininkų buvo pašalinti iš savo ukių, o jų žemė prijungta prie dvaro. Tą pat norėta padaryti ir su Duonelaičio žeme.

Vieną sekmadienį Duonelaitis, susikvietęs lietuvius, sakė jiems pamokslą. Paprastai Duonelaičio pamokslai budavo ramųs, pamokomo pobudžio. Duonelaitis niekuomet nekurstydavo prieš valdžią, o mokindavo pasitikėti Dievu. Tačiau tuo kartu ir musų dainiaus širdis smarkiau suplakė. Duonelaitis pasakė šiuos žodžius:

„Čia lietuvių, o ne žioplių francuzų ar pasiputusių vokiečių žemė. Visi mano, kad lietuvis nieks, kad jis yra kvailas. Lietuvis yra daug doresnis už kitus atėjunus. Tu vokiškas žioply su šveisteriu storu, ir kas dar daugiau susibastėt Lietuvą varginti, kas jums liepė musų žmones paniekint? Ar negalėjot ten pasilikt, kur jus nuperėjo ir varles bei kitus daiktus jus ėst pamokino?"

Po to musų dainių vokiečiai ilgai persekiojo. Po kiek metų tas pačias eilutes Duonelaitis įdėjo į savo garsųjį kurinį „Metai", paplakė lietuvius už jų girtuokliavimą, apsileidimą ir kitas ydas. Tačiau pasiliko lietuviu, mylinčiu savo kraštą.

Kristijonas Duonelaitis yra parašęs pasakėčių, eilių, tačiau garsiausias jo kurinys yra „METAI". Šis hegzametru parašytas kurinys yra išverstas į lenkų ir vokiečių kalbas, ir vietomis toks gražus, kad primena garsiausius graikų poetus.

Bastunas.

NEKLAUSK

Neklausk manęs, mielas drauguži,
Ko riedi ašara gaili;
Žinai, sunki mano dalužė,
Širdy žaizda gili-gili.

Nors ir viską tu sužinosi,
Kas spaudžia širdį man senai,
Nei suraminsi, nei paguosi;
Nepalengvės man tie skausmai.

Neužliuliuos manęs nei dainos,
Neužmigdys naktis tyli;
Aš vis liudėsiu vienų vienas,
Riedės man ašara gaili.

Aš šiam pasauly vienų vienas,
Klajoju erškėčių takais;
Man slenka niurios, ruščios dienos,
Nuolat kovoju su vargais.

Tačiau nekeikiu aš likimo
Ir nei sunkios savo dalies;
O liudėsys jei spausti ima,
Nuriedi gailios ašaros.

L. Grigaitis.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

VIEVERSYS IR UKININKAS.

Vieversys susisuko sau lizdą ukininko kviečiuose ir laimingai ten gyveno. Vieną dieną, kada jo mažučiai dar nebuvo visiškai suaugę, atėjo ukininkas pažiurėti ar kviečiai jau nunoko. Radęs juos gelstant, sutrynė vieną varpą ir tarė sau:

— Reiks kviesti kaimynus talkon kviečių piauti...

Užgirdęs tai, vienas jaunas vieversėlis nubėgo pranešti motinai apie grąsinantį pavojų ir patarti, kad kogreičiausiai kraistytųsi iš tų kviečių.

— Vaikeli, dar ne pavojus, — nuramino jį motina. — Jei žmogus rengiasi kviesti talkon kaimynus, tai dar negreit tesiims darbo.

Už kelių dienų ukininkas vėl atėjo kviečių pažiurėti ir, pamatęs, jog grudai jau visai pageltę, tarė:

— O, jau nebegalima ilgiau laukti! Tuojaus atsiųsiu darbininkus, tegul kviečius nupiauna!

Vieversys girdėjo tuos žodžius ir, pasišaukęs savo mažučius, jiems tarė:

— Vaikeliai, skubinkimės iš čia! Jis jau nebekalba apie kaimynus, bet pats rengiasi imties darbo!

Jei pats dirbsi — padirbsi.

ASILAS LIUTO KAILY.

Sykį asilas rado liuto kailį, kurį medėjai buvo patiesę prieš saulę, kad padžiutų. Jis užsimovė kailį ant savęs ir grįžo, taip pasipuošęs į savo kaimą. Visi — žmonės ir gyvuliai — bėgo nuo jo šalin, o jis begaliniai putėsi. Bepuikaudamas ir besidžiaugdamas savo didybe, jis taip garsiai suriko, kad visi jį tuojau pažino, o jo savininkas jam šonus gerokai aptvojo, kam jis savo išvaizda visus išgąsdino. Netrukus po tam pas asilą atėjo lapė ir tarė jam:

— Sveikas-gyvas! Aš pažinau tamstą pagal tamstos balso!

Dailųs rubai gali papuošti, užtat neišmintingi žodžiai tuoj gali išduoti visą tavo kvailumą.

JUOKAS

Jauna mergaitė klausia savo motinos:

— Mama, ar tiesa, kad mes, moterys, visame turime pirmenybę?

— Taip, dukrele.

— Tai kodel mano broliukas gimė pirmiau, negu aš?...

—o—

MĮSLĖ

Juodas varnas krunktelėjo, visa giria linktelėjo. — Kas?

Motinos Ieškant

Edmondo de Amičio Apysaka.

(Tąsa)

Kaip jis mane mylėjo, kaip aš jam buvau reikalinga, o jis likęs be motinos! Vargšas, turės eiti elgėtauti! Mano Markas išalkęs, ištiesęs ranką! Dieve mano, Dieve! Ne! Nenoriu mirti! Daktarą! Pakvieskit čia jį tuojau! Lai jis ateina, lai mane piausto, lai plėšo man krutinę, tevaro mane iš galvos, bet tegul išgelbsti mano gyvybę! Noriu pasveikti! Noriu gyventi! Noriu važiuoti, bėgti ryt, tuojaus! Daktaro! Gelbėkit! Gelbėkit!"

Moterys imdavo ją už rankų, glostydavo, melsdavo, po truputį atgaivindavo. Kalbėdavo jai apie viltį! Tuomet ji įpuldavo mirtinan nusimininiman, verkdavo rankomis įsikabinus į žilus plaukus. Raudodavo, kaip mažas vaikas, nusiskųsdama ir laikas nuo laiko šnibždėdama:

„Ak tu mano Dženova! Ak jųs mano nameliai! Viskas už juros!... Markas tu mano! Vaikeli mano! Kur tu dabar esi, mano nabagėli!"

daugiau tavęs nebeapjeisiu. Kartu mudu

* * *

Buvo vidurnaktis. Jos vargšas Markas, ilgą laiką išsėdėjęs šalia kelio, ėjo per išgąstingą didelių medžių girią. Ėjo tarp augmenų stebuklų didžiausiais kamienais, kurie buvo panašųs į bažnyčios stulpus. Jų didžiulės viršunės neapsakome augštume pynėsi tarp savęs ir buvo mėnesienos nušviestos. Šioje tamsoje jis neaiškiai matė daugybes įvairaus didumo kamienų — stačių, gulsčių, iškrypusių, susidurusių kitas su kitu, lyg kad jie butų kovoją ar grumoją. Kai kurie jų buvo išvirtę ant žemės, lyg staiga nugriuvę bokštai, ir apžėlę aplink taip, kad rodėsi, jog įnirtusi žolių minia kovoja del kiekvieno žemės šmotelio. Kiti medžiai didelėmis kruvomis stati susipynę, lyg kokie milžinai, kurių viršunės siekė debesis. Puikiausia didenybė, nuostabi, milžiniškų formų betvarkė — reginys begaliniai didis; toks reginys, kokio Markas niekad nebuvo matęs augalų gamtoje.

Kartais jis labai nustebdavo, bet tuoj jo dvasia sukildavo kai tik prisimindavo motiną. Markas buvo visai pailsęs. Iš jo kojų tryško kraujas. Jis buvo vienas šioje išgąstingoje girioj, kurioje tik ilgoką galą paėjęs tematydavo nedideles žmonių trobas, kurios po šiais didžiuliais medžiais atrodė tik skurzdėlynais. Pamatydavo kai kur pakelėje užmigusį taurą. Markas buvo pailsęs, bet nuovargio nejautė. Buvo vienas, bet nejautė baimės. Šio miško didybė žadino jo dvasią. Motinos artumas jam teikė vyro jėgą ir drąsą. Atsimindamas juras, baimę, vargą, kuriuos kentė ir veikė, ir tą geležinę ištvermę, jis pasididžiuodamas kėlė augštyn galvą. Jo kilnus dženoviečio kraujas bėgo į širdį puikybės ir drąsos vilnimi.

Pagaliau, jam atsitiko ir keistas naujas dalykas: iki šiol jo vaidentuvėje motinos paveikslas šiek-tiek buvo išblyškęs per du persiskyrimo metus. Bet dabar tas motinos paveikslas vėl ėmė jam aiškėti. Jis aiškiai matė visą jos veidą, kaip jau senai nebebuvo matęs. Matė ją arti, apšviestą, gyvą. Matė Markas motinos kad ir mažiausią lupų krusterėjimą, visą jos budą, visus gestus, visus jos minčių šešėlius. Stumiamas šių atsiminimų, jis skubino eiti. Ir naujas jausmas, neapsakomas meilumas taip ir augo jo širdy ir spaudė jam iš akių ramias džiaugsmo ašaras. Eidamas tamsoje, jis kalbėjo į motiną, tarė jai žodžius, kuriuos netrukus jai ausin tylomis butų sakęs:

„Aš čia, motušėle mano! Štai, aš daugiau tavęs nebeapleisiu. Kartu mudu grįžšime namo. Laive visada busiu prie tavęs. Niekas negalės manęs atitraukti nuo tavęs niekados — kol busi gyva.

Markas nė nepastebėjo, kad už milžinų medžių, brėkštančioje aušros šviesoje, nyko sidabrinė mėnesiena.

* * *

Aštuntą valandą ryte gydytojas iš Tukumano, argentinietis jaunikaitis, jau buvo prie ligonės ir kartu su savo draugu paskutinį kartą bandė jai įkalbėti leistis operuoti. Su juo karštai įprašinėjo ir inžinierius Mekinezas su žmona. Bet niekas negelbėjo. Jausdamasi nusilpus, moteris jau nebetikėjo operacijai. Ji buvo įsitikinusi, kad mirs arba beoperuojama arba keliomis valandomis vėliau. Tik bereikalingai iškęstų skausmą, kuris reiktų jausti tik bemirštant savaime. Gydytojas vis tik stengėsi ją įtikinti:

„Operacija juk bus nepavojinga. Pagijimas tikras. Tik reikia trupučio drąsos! Ir vėl — mirties neišvengsi, jei operuoti nesileisi", tikimo ją gydytojas.

(Daugiau bus)

Dr. J. Basanavičius Apie "Aušrą"

(Iš kun. Miluko paskaitų Chicagoje „Aušrininkų Frazės ir Parafrazės")

(Tąsa)

Pragoje dar esant, pradžioje 1883 m., susitariau su Višteliu (J. A. V. Lietuviu) ir J. Mikšu išleisti, po mano rėdymu, literatišką laikraštį, kuriam vardą „Aušros" suteikiau. Šitas laikraštis nuo balandžio pradėjo Ragainėje išeiti; mieris jo — lietuvius pabudinti iš miego.

Nuo pradžios iki 1886 m., kada „Aušra" išeiti perstojo, joje patilpinta tapo daugelis trumpesnių ir ilgesnių mano raštų...

Pragoje, pavasaryje 1883 m., budamas, parašiau kelis artikulus „Po povodu polskich radostei", atspausdintus maskoliškame laikraštyje „Novoje Vremia" (Nr. 2502, 2529 ir 2557), ir „Polaki v Litvie"...

Tą ilgoką (27 puslapių) Dr. J. Basanavičiaus autobijografiją spaudon duodamas Šliupas rado reikalingu pridėti vien sekamus sakinius:

„Tiek tai parašė Basanavičius apie savo darbus ir rupesčius 2 d. liepos mėn., 1888 m. Prie to viso dabar aš galiu jeigu tik tiek pridėti, kad ir 1889 m. tą musų garbų tėvynainį kirto vėl nelaimė, nėsa 28 d. vasario pasimirė jo pati Gabrielė Eleonora 26-ame mete savo amžiaus, gimusi iš giminės Mohl. Ką Dievas myli, tą jis ir mėgina! sako Biblija. — Lietuvos vyrai daug galės pasimokinti iš gyvenimo, taip pilno darbštumo ir pasišventimo del savo nuvargintosios tautos!"

C. Iš Dr. Basanavičiaus Straipsnio „Iš Istorijos Musų Atsigaiveliavimo", Tilpusio 1903 Metais „Varpo" Nr. 3-me.

„...Jonas Juškevičius ir kt. buvo man atsiuntę po kelis adresus tulų lietuvių, katriems butų reikėję laikraštį prisiųsti, bet siuntinėjimas iš Pragos uždengtuose konvertuose butų labai brangiai atsėjęs. Reikėjo todel atrast kitą kokią vietą arčiaus Lietuvos rubežiaus, iš kurios galima butų kontrabandos keliu laikraštį ir lietuviškas knygas platinti. Šitame dalyke didei naudinga buvo pažintis J. Mikšo, be kurio pagelbos ir truso negalima buvo išleidimu ir platinimu laikraščio užsiimti. Tuom tarpu Norkus buvo jau prisiuntęs pluoštą eilių, Vištalius — „Lietuviškąją kalbą", „Op, op, Nemunėli" ir prižadėjo daugiau rašyti, Dagilis, Šliupas, Pieteris — po kokį straipsnį; žodžiu sakant jau širdžiai ramiaus darėsi. Todel gromatose, 7 d. sausio, 1883 m. Vištaliui ir Mikšui rašytose, aš užmaniau įsteigt lietuvišką laikraštį Ragainėje po Mikšo priežiura ir, pritarimą abiejų apturėjęs, 23 d. sausio išsiunčiau Mikšui prospektą „Aušros" drauge su tulais straipsniais, o 30 d. to pat mėnesio ir „prakalbą" naujam laikraščiui. Nors medega pirmajam numeriui visa prirengta buvo, tačiau jo spausdinimas gana ilgai tęsėsi ir Nr. 1 „Aušros" tiktai 13 d. balandžio Pragon atvyko.

Tokiu budu, kaip parodyta, man su Vištaliumi, kaipo literatams, su J. Mikšu, apsiėmusiu spausdinimą bei platinimą laikraščio prižiurėti, susitelkus, teko mums trims prie lopšio gemančios „Aušros" stovėti: pastarojo vyro nuopelnai, nors jis reputacijai laikraščio kaip toliau matysim, nuo pat pradžios ne menkai užkenkė, yra gana stambųs ir apie juos, dvidešimtsmetinį „Aušros" jubiliejų švenčiant, reikia nors keliais žodžiais su pagarba paminėti...

Prie vislab šito prisidėjo dar ir kitos nelaimės: ne reguliariškas laikraščio spausdinimas, suvilkinimas jo išleidimo iš tulos priežasties, kuri privertė patį Mikšą iš savo krašto bėgt, ir gana ilgą laiką žemaitijoj, ypač pas Davainą Silvestravičių slapstytis. Tai atsitiko, kiek atsimenu rugpiučio ar rugsėjo mėnesyje. Rankraščius, kurie pas jį buvo likę, padavė jis išbėgdamas Martynui Jankui iš Bitėnų, bet per tai atspausdimas penktojo numerio labai pasivėlino, nes, kaip Jankus rašė, jokių pinigų Mikšas nepalikęs. Teip dalykams stovint, pradžioje lapkričio iš Genevos, Šveicarijoj, atvyko raštas nuo J. Šliupo, kuris manęs prašė daleist jam apimt redaktoriaus vietą prie musų „Aušros". Nors man asabiškai Šliupas pažįstamas dar nebuvo, 6 d. lapkričio atsakiau jam, jog jei nori, gali apimt redakciją. Kelioms dienoms prabėgus, sulaukiau ir patį J. Šliupą Pragoje, kur jis pas mane 2—3 dienas pragyvenęs, leidosi tolyn Tilžėn ir į Bitėnus pas Jankų. Šliupui pas mane esant, dalykai „Aušros" ir kt. tapo labai plačiai apsvarstyti iš visų pusių ir tarp išlygų, ant kurių sutikau, idant jis redaguotų, buvo conditio sine qua non, kad visi rankraščiai „Aušron" talpinami turi per mano rankas eiti, ko reikalavo ir J. A. Vištalius.

Kada Šliupas, redakciją laikraščio apėmęs, apie šitą kondiciją užmiršo, ar pildyt negalėjo, Vištalius keliuose savo raštuose, veik su jo vedimu nesutikdamas, ant manęs barėsi, buk aš „Aušrą" padovanojęs Šliupui. Rankraščiai „Aušros" numerių nuo 1 iki 7 — mano redaguoti; penktame numeryje jau buvau įvesdinęs š, č, kurių pirmiau neturėta; Šliupui apėmus redakciją šituodu ženklu, kaip ir ilgas y išmesti tapo. Tai buvo pirma reforma, kuria jis, nieko nesiklausęs, laikraštin įvedė. Apie tolymesnį savo trusą prie „Aušros" jisai jau „Apšvietoje" (1893 Nr. 14 ir 15, 1. 831—840) aprašė. Man todėlei liekti tiktai kelis žodžius pridėti, paaiškinant tulus dalykus, kurie, rasi tuliems nežinomi.

Kada J. Šliupas prie „Aušros" pristojo, dar nebuvo žinoma, jog jam Kaune tulą laiką begyvenant, teko vaidytiesi su kunigais delei visokių menkniekių. Šitos priežasties dėliai žemaitijos kunigai, kurie, regis, apie dievotumą Šliupo ir jo disputus buvo girdėję, dabar patyrę, jog jis „Aušros" „rėdiku" pasirašo — o tai buvo viena iš didžiausių jo klaidų — pradėjo, kiek atsimenu, musų laikraščio dar labiaus neužkęsti.

Laike savo trumpo rėdymo „Aušros" — nuo lapkričio 1883 m. iki 13 d. kovo 1884 m., kada Šliupą vokiečiai iš Prusų išvijo — jisai spėjo padirbt dar kelias klaidas, kurios netik lietuviškiems dalykams biskelį užkenkė, bet ir jam pačiam atgabeno negeistinas pasekmes. Kad pasirašymas „rėdiku" buvo nemenka klaida — jau paminėjom: praktiškiaus ir naudingiaus butų buvę anonymiškai laikraštį vedant už vardo tulo Prusų lietuvio, resp. M. Jankaus, pasislėpus. Antra, „Aušros" dalykus savistoviai valdyt pradėjęs, Šliupas tuojaus kaipo „redaktor", kreipėsi prie „Dzienik'o Poznanski'o", kurs buvo šunišku balsu „Aušros" pasirodymą apskelbęs (slg. Nr. 7, 1883 m.), ir platokai apie prietikius tarp lenkų ir lietuvių kalbėdamas, tulus nereikalingus, „lapsus linguse" padarė, kaip rodos, per daug lenkams simpatijų išreikšdamas. Korespondenciją su tuom lenkišku laikraščiu jis ir „Aušroje" (1884 m. Nr. 1—3) patalpino. Dasižinoję apie fraternizaciją „Aušros" „rėdiko" su lenkais (kaip vokiečiai juos myli, visiems yra žinoma), tuli anot Dr. Sauervein'o nomenklaturos, „sopogų laižytojai" apskundė Šliupą, buk jis tarpe prusiškųjų lietuvių platinas „panslavizmą" ir šito kvailo, begėdiško skundo užteko, idant jį vokiečiai, kaipo „panslavistą", iš savo žemės išguitų.

Tokiu budu Šliupui nuo „Aušros" atsitraukus ir Amerikon iškeliavus, o man pačiam dar anksčiau Vindobonon, paskui pietun link už Dunojaus, išvažiavus, negalima buvo apie „Aušros" rėdymą nė mislyti: ji perėjo rankosna Jankaus, kursai ją nuo gegužės 1884 m. iki rugpiučio 1885 m. gana gerai rėdė ir, iš dalies, prisidėjo prie jos išplatinimo. Nuo pastarojo mėnesio 1885 m. iki galui „Aušros" birželio mėn. 1886 m. jau savistoviai rėdė Mikšas, kurs, iš Žemaitijos sugrįžęs, savą įsitaisęs spaustuvę, joje ir laikraštį spausdino. Jankui ir Mikšui rėdant, „Aušra" iš palengvo, laikui bėgant, kaip rodėsi vis geryn ėjo: raštai tobulinosi, sandarbininkų ir skaitytojų skaitlius didinosi. Aš neabejoju, jog ir „Aušra", kaip ir šiandien ant pav. „Varpas" ir kt. nors vargingai, skurdžiai tolyn išeit butų galėjus, jei nebutų vėl nelaimė patį Mikšą kirtus: su jo spaustuve parduota drauge ir „Aušra"...

Iš Andriaus Jono Višteliausko Autobiografijos „Liet. Raštų ir Raštininkų" Knygoje.

...„Gana jau mane Mikšutis su Basanavičiumi pertaisymu ir darkymu mano kalbos čemeryčiavo. Žinau aš, ką moku, ir matau, ką kiti įšmano: kad butų kitų akyse mano kalbos budas arba ir raštas kliaudingas, aš to nepripažįsiu, pakol man neišreikš etymologiškai mano iškrypimų iš tiesraščio. Galite jųs įšnekėti, kaip norite, mes nuo apigardės Kauno visad sakysime valiausiai lietuviškai, išskiriant žemaitišką paną, kurį mes ištariame kaipo poną — per o, nors pirmesnis yra a. Taip pat ir motynoje pirmutinė o yra iš a kilusi ir išsitaria matina: ale jau amžiai praslinko, kaip ji išsimovė iš a į o! Ar žinote, kas tai yra motyna arba matyna? Yra tai tas pats žodis prancuziškai ištariamas matin, lotyniškai matina, nuo kurio pareina Stella matutina, Matucina ir tt. Mavt šaknis yra! Maut, mova, mowa polonice, mavjama, mavnama, ma'ma, matulė, matula, mutter, mater, madre, mater', mo (au) moterė, motelė, muterkė ir tt. Kas tiek sukimų smagenių ant kiekvieno beveik žodelio lietuviškos kalbos turėjo kaip aš, netaip greitai pasiduos be nuovokos ištariantiems žodžius, — ir pagal jųjų dumą nesuimtą į mislį kalbės ir rašys"... Aš iš Senapilės paviečio, nuo Pakaunės arba nuo Aleksoto, ale kalboje iki Kalvarijos ir iki Prusų rubežiaus nedaug ką skiruosi, tiktai kiba tiek, kad parubežėje Prusų jau mažumą vokiečiuojama, o parubežėse sumozurėtų lietuvių mozuruoja arba lenkiškuoja. Mano kalbą supranta visoje Lietuvoje, kaip ji didė, plati ir ilga. Buvau aš skersai ir išilgai ir visur susišnekėjau, kaip reikia. Ale lietuviai nuo Gradno su pakuršiniais arba prusiškiais sunkiai gali susišnekėti!"...

„Aš pirmas, kaip pats pripažįsta, išplėšiau Jurgį Mikšą iš miego apkabinimo ir iš glėbio vokietystės, ir daviau pirmą pašalpą, manding bene

(Užbaiga ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Įvykusio Spalių 11, 12, 13, 14, 15 ir 16 dd., 1934 m., SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City.

(Užbaiga)

SESIJA VIENUOLIKTA.

Vienuoliktą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 9-tą val. ryte, spalio 16 d., 1934 m. Sesijoje dalyvauja Prezidentas F. J. Bagočius, Vice Prezidentas J. K. Mažukna, Sekretorius M. J. Vinikas, Iždininkas K. P. Gugis, Iždo Globėjai S. Mockus ir E. Mikužiutė. Vėliaus pribuvo į suvažiavimą ir Daktaras Kvotėjas Dr. J. S. Staneslow.

Skaitoma protokolas devintos ir dešimtos sesijų ir priimtas kaip užrašytas.

117. Svarstoma SLA. investmentų patarėjo p. Breckinridge patiektos rekomendacijos SLA. turimų diskvalifikuotų bondsų iškeitimui į kvalifikuotus bondsus. Visą reikalą nuodugniai apsvarsčius nutarta pasišaukti vietinės investmentų firmos, butent Howard & Robbins Inc. atstovus, su kuriais plačiai visa padėtis svarstyta ir pagaliau ši firma įgaliota parupinti tinkamas rekomendacijas tokiam S. L. A. bondsų iškeitimui, sulig Pildomosios Tarybos nurodymų.

118. Svarstoma SLA. 38-to Seimo nutarimas 46-tas, kuriuo pavedama Pildomąjai Tarybai atieškoti SLA. 191 kp., W. Frankfort, Ill., Lietuvių Namo B-vės šėrus. Apsvarsčius įgaliotas SLA. Iždininkas K. P. Gugis šiuo reikalu pasirupinti.

119. Skaitoma SLA. 51 kp., Bridgeport, Conn., protestas del mokėjimo kelionės ir kitų išlaidų buvusiam SLA. Iždo Globėjui už prižiurėjimą SLA. namo, Thompsonville, Conn., tuo laiku, kuomet p. Januškevičius buvo Lietuvoje. Apsvarsčius nutarta paaiškinti kuopai, kad ta sąskaita išmokėta buvusios Pildomosios Tarybos ir dabar Pildomoji Taryba negali nieko tuo reikalu veikti. Toliaus nutarta atšaukti tas Pildomosios Tarybos nutarimas, kuriuo p. J. Januškevičius Jr. buvo įgaliotas prižiurėti SLA. namą Thompsonville, Conn. ir šiuomi p. Januškevičius Jr. paliuosuojamas nuo tų pareigų, nes šio namo prižiurėjimas yra sutvarkytas kitu Pildomosios Tarybos nutarimu.

120. Sekretorius M. J. Vinikas praneša, kad susitarta su buvusiu SLA. Prezidentu p. Gegužiu už $15.00 primokėjimo pavesti jo nuosavybėn seną rašomąją mašinėlę (portable Corona), kurią Susivienijimas buvo Prezidento ofisui nupirkęs. Sekretoriaus susitarimas ir pardavimas minėtos mašinėlės užgirtas.

121. Skaitoma SLA. 51 kuopos rezoliucija reikale SLA. Prezidento ir Iždininko pagelbininkų. Apsvarsčius nutarta paaiškinti kuopai, kad SLA. 38-tas Seimas šį reikalą svarstė ir išsprendė.

122. Svarstoma SLA. 38-to Seimo priimto naujo SLA. konstitucijos skyriaus 8-to, paragrafas 16-tas, kuris naujai pertvarko ir praplečia teises SLA. narių pašelpgaviams pasiskirti iš tolimesnių giminystės kategorijų. Pildomoji Taryba vienbalsiai interpretavo naują konstitucijos skyriaus 8-to paragrafą 16-tą ta prasme, kad tie visi nariai, kurie savo pašelpgavius pasiskyrė ne sulig senosios konstitucijos patvarkymų, su pradžia 1935 metų įeina galion automatiškai, jei tokie pašelpgaviai įeina į pašelpgavystės ribas, kurias nurodo naujasis skyrius, butent sulig naujo skyriaus pašelpgaviais nariai gali skirti sekamas gimisnystės kategorijas: pati, vyras, vaikai, tėvai, diedukas-močiutė, anukai, broliai, sesers, dėdės, tetos, brolėnai, seserėčios, brolvaikiai, puseserės, pusbroliai, uošvis, uošvė, žentas, marti, patėvis, pamotė, posunis, padukra, augintiniai, ypata ar ypatos nario užlaikomos; jei narys, po išdavimui jam narystės paliudijimo, patektų labdaringon globon asmens ar inkorporuotos labdaringos įstaigos, jis turi teisę, sutinkant Susivienijimui, savo pomirtinę pavest tokiam asmeniui ar labdarybės įstaigai, kuri jį užlaiko.

Toliaus nutarta nurodyti tiems SLA. nariams, kurių pašelpgaviais paskirti asmenys, neįeinanti į augščiau išvardintas giminystės kategorijas, ar pomirtinė užrašyta „tam kas mirusį palaidos" yra neteisėtais pašelpgavystės paskyrimais. Tokie nariai su sekamų 1935 metų pradžia be jokio atidėliojimo privalo savo pašelpgavius pakeisti tose giminystės ribose, kaip augščiau nurodyta.

Taipgi nutarta nurodyti nariams, kad nereguliariai paskirti pašelpgaviai sulig senosios konstitucijos, bus valdomi senosios konstitucijos patvarkymais, jei tokie nariai mirtų pirm 1935 metų pradžios.

123. Prezidentas F. J. Bagočius kaipo SLA. gynėjas byloje su Worcesterio bolševikais, raportuoja ir plačiai nušviečia visą bylos eigą pažymėdamas sekamus faktus:

Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje
Pildomąjai Tarybai.

Re: Byla Su Worcesterio Bolševikais.

Gerbiamieji:

Po Chicagos Seimo įvykusiais nesusipratimais ir apie 20 kuopų nuo Susivienijimo atsimetus ir prisidėjus prie naujai organizuojamo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, dauguma tų kuopų ir jų viršininkai surinko nuo Susivienijimo narių duokles ir užgriebė jas su kitu kuopų turtu ir nusinešė prie naujos organizacijos. Daugiausiai tuomi nukentėjo 57-ta kuopa, Worcester, Mass., kuri tada susidėjo iš apie 530 narių. Kuopa turėjo puikų knygyną, vertės trejeto tukstančių dolerių ir pinigų bei kitokio turto. Visi kuopos viršininkai buvo naujojo Susivienijimo simpatizatoriai ir todel jiems pasisekė atkalbinti 252 nariu prisidėti prie Liet. Darbininkų Susivienijimo, pasiimti visą kuopos turtą ir biblioteką ir podraug nusinešti nuo narių surinktas duokles. Kadangi nuostoliai buvo labai dideli ir kuopos viršininkų pasielgimas buvo jokiu budu nesuderinamas su musų konstitucija ir paprastu padorumu, tad SLA. Pild. Taryba pavedė man, kaipo advokatui, užvesti bylą prieš kuopos viršininkus tikslu atgauti turtą ir surinktas narių duokles.

Kuopos buvę viršininkai, su naujo Susivienijimo pagelba, pasisamdė vieną iš didžiausių ir įtekmingiausių advokatų firmų, kurios priešaky buvo kongresmanas, o kitu nariu miesto teisėjas. Byla tęsiasi nuo 1930 metų iki dabar ir jos eigą smulkmeniškai čion neraportuoju, nes turėčiau paliesti bent keturis tukstančius puslapių liudymų, argumentų, įrodymų ir kitokių su teismo procedura surištų dokumentų. Todel galiu tiktai trumpoj sutraukoj pranešti sekančius įvykius:

Kadangi byla buvo ilga, tai Superior teismas paskyrė specialį teisėją bylą išklausinėti ir faktus teismui raportuoti. Po apie trijų savaičių klausinėjimų, argumentų, etc., specialis teisėjas išnešė raportą pabrėždamas faktus, vienok perstatydamas juos tokioj šviesoj, kad galima but faktus interpretuoti prielankiau apskųstiesiems, kaip kad Susivienijimui. Pasiremiant tuomi, Superior teismas priimdamas specialio teisėjo raportą podraug atmetė ir Susivienijimo skundą. Kadangi toks teismo pasielgimas mano manymu ir įstatymų supratimu buvo klaidingas, tai gavęs Pild. Tarybos sutikimą, bylą ir nutarimą apeliavau į Massachusetts Supreme Teismą, kuris spalių mėn. 1933 metais bylą perkratinėjo ir atrado, kad kaip specialis teisėjas, taip ir Superior teismo teisėjas klydo, atrado kad mano kontencijos buvo teisingos ir todel grąžino bylą naujam nagrinėjimui.

Byloj kilo daug techniškų klausimų musų konstitucijos interpretavime ir del Pild. Tarybos veikimo reguliariškumų, kurie sudarė tiesiog nepakenčiamus keblumus, nes negalima buvo pasigirti nė buvusia tuomet tvarka Centre, nė Centro viršininkų sugebėjimu bei mokėjimu panašaus krizio momentu rimtai ir logiškai orientuotis. Del tų klaidų ir dabartinis nutarimas nors mums yra aiškiai prielankus, vienok turi tam tikras ir negeistinas galimybes. Kadangi pats nutarimas iš daugelio puslapių yra per ilgas cituoti, tai aš trumpai sutrauksiu svarbiausius punktus Tamstų žiniai ir žiniai visų Susivienijimo narių, kurie šia byla interesavosi:

1. Teismas randa, kad buvę SLA. 57-tos kuopos viršininkai surinko nuo Susivienijimo narių tarp liepos 1-mos ir spalio 9-tos, 1930 m., $1,032.33, kuriuos neprisiuntė į Centrą ir kurie pinigai priklauso Susivienijimui. (Tie pinigai pasiųsti Lietuvių Darbininkų Susivienijimui, kuris neturėjo ir neturi teisės Mass. turėti kuopas ir narius). Tuos pinigus buvę kuopos viršininkai turės Susivienijimui grąžinti.

2. Teismas randa, kad tie buvę viršininkai surinko nuo Susivienijimo narių tarp spalio 9-tos ir lapkr. 2-ros, 1930 m., $595.17, kurių Centrui nepasiuntė, bet pasiuntė Liet. Darbininkų Susivienijimui. Šią sumą teisėjas klasifikavo atskiroj kategorijoj todel, kad Centras kuopą suspendavo spalio 9 d., 1930 m., bet turto neperėmė. Bolševikų vadovaujami nariai vienok oficialiai iš SLA. neišstojo iki lapkr. 2, 1930 m. Todel ar surinktus pinigus laike suspendavimo turės grąžinti, yra klausimas paliktas augštesniam teismui išspręsti.

3. Teismas randa, kad buvę viršininkai neleistinai pasisavino ir apvaldė Susivienijimo kuopos biblioteką, knygas (narių, finansų ir protokolų) brošiurėlių vertėj $231.10, kuopos pinigų $45.01, vekselius sumoj $60.00 ir šėrų vertėj $105.00. Tuos visus daiktus turės grąžinti, bet klausimas yra su bibliotekos randa, kuri yra po $15.00 ir nemokėta nuo liepos mėn. 1930 m. Ar atimant biblioteką reiks Susivienijimui randą mokėti, tą klausimą turės išrišti vyresnis teismas.

4. Teismas randa, kad laike nuo Susivienijimo pasitraukimo, kuopa buvo prasiskolinusi delegatų kelionėms, advokatams, etc. sumoj $1,147.09. Ar tą sumą, reiškia ar kuopos skolą teisėjas leis ištraukti iš surinktų ir Centrui nepasiųstų duoklių, taipgi yra klausimas, kurį turės išrišti Superior teismas.

Įstatymais einant, visi tie klausimai turi but išrišti Susivienijimo naudai ir tam tikslui aš surinkau apie trijų šimtų vyriausių teismų (įvairių valstybių) tarimų citatas. Vienok teisėjai yra tiktai žmonės ir dažnai padaro klaidas. Jei galutinas Superior teismo tarimas, kurio laukiu apie pradžią gruodžio, šių metų, butų vėl klaidingas ir Susivienijimui neprielankus bent kuriame klausime, galimas daiktas kad busime priversti vėl Augščiausiam Teisme atsidurti.

Vienok ir dabar mes jau turime moralę ir aktualę pergalę ir iš visko dabar jau aišku, kad didelė dauguma musų narių, kuriuos bolševikų agitatoriai suvadžiojo ir šiandien ištraukti iš Susivienijimo paliko be organizacijos ir apdraudos, nori grįžti prie musų Susivienijimo. Galutinai baigus šią bylą, neabejoju, kad turėsime atrasti budus pagelbėti musų suvadžiotiems nariams prie Susivienijimo sugrįžti.

Adv. F. J. Bagočius.

Raportas išklausytas ir užgirtas.

124. Pakeliama klausimas, kurį Įstatymų Komisijos — didžiumos ar mažumos projektą SLA. 38-tas Seimas priėmė pakeitimui SLA. konstitucijos skyriaus 20-to, kuris nustato tvarką ir parėdymus visais ligoje pašelpos skyriaus reikalais. Didžiuma Pildomosios Tarybos narių tikrina, kad Įstatymų Komisijos mažumos projektas Seimo buvo priimtas ir tik Seimo sekretorius klaidingai užprotokolavo. Negalint Pildomosios Tarybos nariams šito kėblaus klausimo išspręsti, vienbalsiai nutarta įgalioti SLA. Prezidentą F. J. Bagočių ir Sekretorių M. J. Viniką, su atatinkamu viso reikalo išaiškinimu, atsiklausti visų SLA. 38-to Seimo delegatų, kurį projektą pašelpos skyriaus pertvarkymui Seimas priėmė. Nuo šito išsprendimo prigulės ir galimybės pradėti naujų skyrių įvedimą.

125. Jei Seimo delegatų didžiuma patvirtins, kad Įstatymų Komisijos mažumos projektu pašelpos skyrius pakeistas, tai įgaliojami Prezidentas F. J. Bagočius ir Sekretorius M. J. Vinikas tuojaus išdirbti planus ir pradėti vykint Jubilėjinį SLA. Konkursą — naujų narių gavimui vajų.

126. Apsvarsčius įgaliotas Sekretorius M. J. Vinikas prirengti naujai pertaisytą konstituciją ir naujų apdraudos skyrių paliudijimus Valstijų Apdraudos Departamentų užgyrimui.

127. Skaitoma SLA. Apšvietos Komisijos narių pasiulymai steigimui kuopose lietuvių kalbos mokyklėlių, apšvietos darbui, moksleiviams paskolų teikimas, suteiktų paskolų atgavimas ir vieno p. J. Miliausko pasiulymai kaip „Tėvynė" turi buti redaguojama. Visus pasiulymus apsvarsčius nutarta:

1) Lietuvių kalbos mokyklėlių steigimui projektas vienbalsiai užgirtas ir žemiau skelbiamas visų SLA. kuopų ir narių žiniai.

2) Stipendijų ir moksleiviams paskolų teikimo reikalu išklausyta platųs ir nuodugniai reikalus nušviečianti projektai, bet kad Apšvietos Komisija nesusitaiko tais reikalais, tad nutarta visą medžiagą grąžinti Apšvietos Komisijos nariams, prašant jų, kad jie malonėtų sudaryti vieną konkretų planą šiuo reikalu ir priduotų sekamo SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimo galutinam užgyrimui.

3) Vieno p. J. Miliausko pasiulymais „Tėvynės" redagavimo reikalu, Pildomoji Taryba neranda reikalingu į tai maišytis ir perduoda tuos pasiulymus „Tėvynės" redaktoriui su patarimu, kad galimus ir naudingus patarimus paimtų domėn ir jais pasinaudotų, jei ras galimu ir naudingu savo pareigų srityje.

Rugsėjo 22, 1934.

SLA. Pild. Tarybai,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Mokyklos.

Apšvietos Komisija siulo Pild. Tarybai užgirti šitokį planą:

1. Kiekviena kuopa, arba susitarusios kelios kuopos didesniuose miestuose, turi bandyti įsteigti lietuvių kalbos mokyklas, prie kurių gali buti ir dramos rateliai, ir sporto bureliai, ir chorai ir kitokis kulturinis veikimas.

2. Dideliuose centruose, kaip Chicagoj, Brooklyne-New Yorke, Bostone, Pittsburghe, Detroite ir Clevelande ir kitur viena ar daugiau mokyklų turi buti vaikams, lankantiems pradinę mokyklą. Joje mokinama lietuviškai kalbėti, skaityti, rašyti ir vaikų amžiui tinkamam kulturos darbui joje turi buti vieta.

3. Augštesnė lietuvių kalbos mokykla steigiama tiems, kurie lanko high schooles, kolegijas arba ir nelankantiems jų, jei turi 18 metų amžiaus. Joje mokinama lietuvių kalbos gramatikos, sintaksės, literaturos ir Lietuvos istorijos. Įvairus kiti kulturiniai darbai gali buti jungiami prie mokyklos.

4. Pamokos turi įvykti bent sykį savaitėj ir tęstis valandą arba ilgiau.

5. Mokytoją arba mokytojus pasirenka kuopa arba kuopos, kurios mokyklą įsteigia, bet jo (jos) pavardę ir adresą reikia priduoti Apšvietos Komisijai, kad ji patikrintų jo kvalifikacijas. Mokyklos, laikančios nekvalifikuotus mokytojus, kuriuos tokiais esant surado Apšvietos Komisija, negaus iš SLA. paramos.

6. Mokyklas užlaiko kuopos iš savo iždo ir mokinių mėnesinių mokesčių, kurios turėtų buti apie po 25c.

7. Kiekviena mokykla gali gauti iš Jaunuolių Švietimo Fondo $50 vienų mokslo metų laikui, jeigu kuopa arba kuopos, kurios ją įsteigė, įrodys Apšvietos Komisijai, kad išdė pinigų labai mažai ir iš mokinių neužtenka mokyklos užlaikymui. Komisija rekomenduos SLA. sekretoriui paramą mokyklai pasiųsti ir, jei jis neras priešingų įrodymų, pasiųs ją per SLA. iždininką.

8. Kuopa arba kuopos, gavusios paramą iš SLA. mokyklos užlaikymui, turi prisiųsti smulkmeniską atskaitą Apšvietos Komisijai mokinimo sezonui užsibaigus, kad butų aišku, kaip pinigai buvo vartojami.

Apšvietos Komisija:
Dr. A. Montvidas,
Rev. B. F. Kubilius.

Aš rekomenduoju mokyktojų kvalifikacijas spręsti palikti kuopoms — mokyklų steigėjams. **J. Miliauskas.**

Pastaba. Sutinku su viršminėtais rezoliucijos paragrafais su modifikacijomis, o ne kitaip, kitaip sakant, tik principe, kad tokios mokyklos butų steigtos. Tačiau ar mes turime pakankamai lėšų, kad galėtume mokėti iš iždo po $50.00, jeigu mes duosime po tokią sumą pinigų; mes turime išdirbti tam tikrus planus, kad SLA. apskričiai ir labdarngi žmonės galėtų siųsti Jaunuolių Fondan pinigus, taip kaip ir tam tikri asesmentai turėtų buti užkrauti nariams, kad palaikius tokias mokyklas plačioje SLA. dirvoje. Ar nebutų reikalo, kad didmiesčiuose SLA. kp. valdybos kreiptųsi į švietimo komisionierius, kad ar jie negalėtų iš miesto taksų tokias mokyklas palaikyti? Juk lenkams yra teikiamos tokios pagelbos, jei aš esu tikrai informuotas.

Prašau Pildomosios Tarybos permatyti budus, kaip tokios rušies mokyklas galėtume sutvarkyti, kad galėtume primokėti mokytojams ir paraginti kuopas, kad jos pasitikėtų gavimu paramos iš SLA. Jaunuolių Fondo. **Rev. B. F. Kubilius.**

128. Kadangi SLA. Bedarbių Fondas arti visai išsemtas ir skolinusieji nariai mažai grąžina gautas paskolas, apsvarsčius nutarta ateity teikti paskolas tik tokiems nariams, kurie priguli ant žemiausių apdraudos laipsnių ir tiems nariams, kurie negalėdami patys duoklių užsimokėti persikels bent laikinai į žemiausius apdraudos laipsnius.

129. Svarstoma Howard & Robbins Inc., bondsų pakeitimo pasiulymai ir visą padėtį nuodugniai apsvarsčius vienbalsiai nutarta priimti sekanti rezoliucija:

WHEREAS, we have in our bond portfolio a large number or bonds, which owing to the influence of the present economic situation, have lost their relative values and are in danger of declining further in asset value, and

WHEREAS, the New York State Insurance Department has advised us that some of these bonds do not at present comply with the requirements to permit them to be carried on our books at amortized values, and

WHEREAS, some of the bonds originally possessing such legal qualifications have now defaulted and have lost their qualifications to be carried at amortized values on our books, thus reducing very seriously the asset value of our bond portfolio, and

WHEREAS, Section 18 of the insurance law was amended so as to provide for an exchange of securities for betterment of portfolio as outlined in the circulars of December 26, 1933, and March 7, 1934, of the Insurance Department of the State of New York; therefore be it

RESOLVED, that the Lithuanian Alliance of America will sell and purchese for the purpose of exchange of securities for the betterment of its bond portfolio the following described securities:

SELL FOR EXCHANGE

	Prin. Amount	Company	Security	Rate	Maturity	App. Price 10/16/34	App. Mark. Value
1.	$15,000	Prudence Company, Inc.	Gtd. Coll.	5½%	1961	54F	$8,100
2.	20,000	Cities Service Company	Deb.	5	1958	40½	8,100
3.	15,000	Illinois Power & Light Co.	Deb.	5½	1957	56	8,400
4.	20,000	Empire Oil & Refining Co.	-st & Coll.	5½	1942	55	11,000
5.	15,000	Sioux City Service Co.	1-st Mtg.	6	1951	63	9,450
6.	15,000	Public Service Co. of Col.	Deb.	6	1946	88	13,200
7.	15,000	Hearst Publications, Inc.	-st & Coll	6¼	1945	83	12,450
8.	40,000	Associated Gas & Electric Co., Conv. Investment	Certificates	5½	1938	20	8,000
	$155,000						$78,700

PURCHASE FOR EXCHANGE

	Prin. Amount	Company	Security	Rate	Maturity	App. Price 10/16/34	App. Mark. Cost
1.	$35,000	N., Y., Westchester & Boston Ry. Co.	1-st Mtg.	4½%	1946	39	$13,650
2.	15,000	Interstate Public Service Co.	1-st & Ref.	4½	1958	49	7,350
3.	20,000	Interstate Power Company	1-st Mtg.	5	1957	54	10,800
4.	20,000	Chicago & North Western Ry.	Gen. Mtg.	3½	1987	51½	10,300
5.	5,000	Chicago, Milwaukee & St. Paul Ry. Co.	Gen. Mtg.	3½	1989	51	2,550
6.	15,000	New Orleans Pubic Service, Inc.	1-st & Ref.	5	1955	55	8,250
7.	10,000	Lehigh Valley Railroad Co.	Gen. Cons.	4	2003	55½	5,550
8.	15,000	Southern Indiana Railway	1-st Mtg.	4	1951	49	7,350
	$135,000						$65,800

RESOLVED, that since our losses, due to the depreciation of the Associated Gas and Electric Company 5½% Investment Certificates due 1938 are considerable, therefore the surplus cash from these transactions should be used to purchase

$20,000	Chicago & North Western Ry.	Gen. Mtg.	3½%	1987	51½	10,300
$155,000						$76,100

in order to partly equalize these losses; and be it further

RESOLVED, that the Lithuanian Alliance of America formally request the Insurance Department of the State of New York to approve and recognize the foregoing transactions and give this Alliance its written consent, thus entitling it to benefit of the privilege of exchange of securities for betterment of portfolio; and be it further

RESOLVED, that the Secretary of the Lithuanian Alliance of America is fully and completely empowered herewith to prepare and certify all necessary forms, blanks and resolutions required for completion of these transactions; and be it further

RESOLVED, that the Treasurer, K. P. Gugis, is hereby empowered and authorized to sign, endorse, assign and transfer any registered bonds or certificates, which it has been decided to sell by the Executive Board at the meeting held on October 11—16, 1934, at 307 West 30-th Street, New York, N. Y., in order to put them in negotiable form, and the Secretary, M. J. Vinikas, is authorized to certify the signature of the Treasurer by affixing the seal of the Alliance and signing same as Secretary; and be it further

RESOLVED, that the Mellon National Bank, of Pittsburgh, Pennsylvania, be informed of the adoption of this resolution and be authorized herewith to release bonds held in their custody. The Secretary is instructed to present a certified copy of this resoliution to the Mellon National Bank; and be it further

RESOLVED, that the members of the Executive Board, each and severally, sign these resolutions as authorization to the Mellon National Bank to release all the securities upon payment to them therefor and to use such funds for the purpose of making payment for securities purchased in exchange when, as and if dalivered to the bank by the firm of Howard & Robbins, Inc., 115 Broadway, New York, N. Y., and to hold for our account in their custody such newly purchased securities under original agreement; and be it further

RESOLVED, that the firm of Howard & Robbins, Inc., 115 Broadway, New York, N. Y.,

(Tąsa ant 5 pusl.)

Fraternalizmas Žmonių Gyvenime

Rašo Adv. K. P. GUGIS, SLA. Iždininkas.

FRATERNALĖS APDRAUDOS ORGANIZACIJOS IR APDRAUDOS KOMPANIJOS.

Ką bendro turi ir kuo skiriasi fraternalės apdraudos organizacijos ir apdraudos kompanijos? Pažiurėkime.

Šių dienų fraternalės organizacijos parupina gyvasties, nelaimės ir ligos apdraudą. Tuo pačiu bizniu užsiima ir apdraudos kompanijos.

Taip apdraudos kompanijos, taip fraternalės apdraudos draugijos yra priėmusios ištobulintus biznio metodus, kad prisilaikyti įstatymų, kurie reikalauja jų finansinio tvirtumo (solvency). Ir fraternalės organizacijos ir apdraudos kompanijos atsargiai egzaminuoja asmens sveikatą pirma, negu sutinka apdrausti jį.

Kompanijos, teisybė, sutinka kai kuriais atvėjais apdrausti asmenį milžiniška suma. Tuogi tarpu didžiumos fraternalių organizacijų apdraudos suma siekia tik nuo $150 iki $5,000. Bendrai, tačiau, imant iš to, kas pasakyta augščiau, skirtumą beveik negalima įžiurėti. Jis visgi yra.

Illinois Valstijos apdraudos įstatymai sukompiliuoti ir išleisti 1931 metais apie fraternales pašelpos (arba apdraudos) organizacijas kalba šitaip: „Fraternalė pašelpos organizacija šiuo pareiškiama esanti korporacija, draugija arba asociacija sutverta, suorganizuota arba veikianti (carried on) išimtinai narių arba pašelpgavių (beneficiaries) naudai, o ne pelnui". Mes gi žinome, kad, antrą vertus, apdraudos kompanijos yra suorganizuotos ir operuoja pelnams gaudyti.

Pennsylvanijos valstijos vyriausias teismas (byloj Commonwealth vs. Equitable Beneficial Ass'n.) jau gana senai šį skirtumą yra pabrėžęs. Jisai esmėj pareiškė, kad bendras apdraudos kompanijos siekis arba tikslas yra parupinti atlyginimą (indemnity) arba užtikrinimą prieš nuostolį. Jos biznis (engagement) nėra paremtas jokiu filantropiniu, pašelpos (benevolent) ar labdarybės principu.

O tos kombinuotės, kurios yra žinomos kaipo pašelpos asociacijos, turi toli kitokį tikslą. Svarbus pagrindinis jų siekis, tai sukelti fondą iš savo narių duoklių apsaugos tikslams ligoj, sužeidime arba mirčiai ištikus. Pasak teismo, šių organizacijų narių motyvas gali buti saumyliškas, bet pats organizacijų principas, kuriuo jos remiasi, esąs toks, kaip apibudintas augščiau, t. y. filantropinio ir savišelpos pobudžio.

Šio straipsnelio užbaigai pacituosiu dar Wisconsin valstijos apdraudos komisionieriaus, H. J. Mortensono, žodžius iš referato skaityto 1933 metų Amerikos Fraternalio Kongreso suvažiavime:

„Pagrindinė asmenybė (the cardinal feature), kuri skiria fraternales draugijas nuo kitų apdraudos įstaigų, gludi socialiuose santikiuose vieno žmogaus su kitu. Atėmus tai, skirtumas visai menkas. Bet tokio skirtumo, koks yra, užtenka. Pagelbos ranka sunkioj valandoj, prieglauda reikalingiems jos našlaičiams ir bejėgiams, parama vertiems jaunuoliams siekti mokslą, parupinimas švaraus ir sveiko pasilinksminimo ir švari kitokia filantropinė darbuotė, kuri ugdo jusų organizaciją, — vien tatai pateisina velijimus jusų nepaliaujamam pasisekimui. Kai ši naudinga darbuotė yra sujungiama su augšta fraternalės apdraudos sistema, jusų susivienijimas perstato patraukiantį vaizdą, kuris turi patikti visuomeniniai nusistačiusiai ir apdraudos ieškančiai publikai ir užtikrinti jusų judėjimo augimą ir naudą."

PROTOKOLAS

(Tąsa nuo 4 pusl.)

be appointed as our brokers to consummate this transaction within 30 days, and to be compensated as outlined in their letter of October 11, 1934; and be it further

RESOLVED, that the Secretary, M. J. Vinikas, is authorized and empowered, upon completion of these transactions, to file with the Insurance Department of the State of New York, within the prescribed time limits, an affidavit sworn to by him as Secretary of the Lithuanian Alliance of America giving excerpts from the minutes of the Executive Board covering the exchange, giving the date, time and place of the meeting, the names of the members of the Executive Board present thereat, and to request the Superintendent of Insurance to give written approval recognizing these transactions as an exchange of securities for the betterment of portfolio.

Toliaus nutarta iškeisti į bondsus turinčius amortizavimo teises, jei bus surastos patogios iškeitimo sąlygos, ir sekamus neturinčius amortizavimų teisių bondsus: $15,000 Dallas Railway Terminal Co., $15,000 West Ohio Gas Company.

130. Svarstoma SLA. 103 kp., Johnston City, Ill., veikėjo p. J. H. Alikonio pasiulymai reikale pertvarkymo nariams duoklių ir kitais reikalais. Kadangi S. L. A. konstitucijos patvarkymais tie reikalai sureguliuoti ir galutinai nustatyti, tai Pildomoji Taryba neranda galimu tuos p. Alikonio pasiulymus svarstyti.

Skaitoma vienuoliktos sesijos protokolas, kuris priimtas kaip užrašytas.

Vienuoliktą sesiją ir suvažiavimą Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 4-tą val. po pietų, spalio 16 d., 1934 m.

F. J. Bagočius,
SLA. Prezidentas,
M. J. Vinikas,
SLA. Sekretorius.

EASTHAMPTON, N. Y.
SLA. 15 Kp. Balius.

SLA. 15 kuopa, Easthampton, N. Y., rengia keturių metų sukaktuves. Parengimas įvyks šeštadieny, lapkričio 24, Charles Schwenk Salėje, Waincott. Prasidės 8:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakties.

Gerbiami lietuviai ir lietuvaitės! Visus nuoširdžiai kviečiame atsilankyti į šį balių. Bus gera muzika, kuri gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Taipgi bus skanių užkandžių ir gėrimų. Taigi nepraleiskite šios puikios progos. Visi atsilankykit.

Kelrodis: iš Bridgehampton važiuojant į rytus ir privažiavus Wainscott kelią, sukitės po dešinei, kur tuoj randasi salė.

A. Stankevičius.

— Kiekvienos motinos pareiga paraginti savo dukteris bei sunus apsirupinti rytojum.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

NEWARK, N. J.
SLA. 245 Kp. Steigia Lietuvių Kalbos Mokyklą.

SLA. 245 kp. savo susirinkime, laikytame lapkričio 1 d., nutarė įsteigti vakarinę mokyklą čia gimusiam jaunimui mokytis lietuvių kalbos ir rašto, dainavimo ir Lietuvos istorijos. Į steigiamąjį komitetą išrinkta: Vincas Ambrazevičius, Andrius Žiugžda, J. Kralikauskas ir A. S. Trečiokas. Įsirašymus į mokyklą jau priimama dabar pas komisijos narį A. Žiugždą, 182 Van Buren St., Newark, N. J. Telefonas: Market 2-7188.

Kreipiamės į lietuvius jaunuolius ir jaunuoles kviesdami šią mokyklą lankyti. Tėvus kviečiame savo sunelius ir dukreles paraginti lietuviškai mokytis. Visi malonėkite pasinaudoti šia proga, kokia labai retai pasitaiko. Lietuviškai visi jaunuoliai privalo mokėti. Daugelis jų nori pasimokyti, bet iki šiol musų mieste nebuvo progos. Dabar ta proga yra. Nepraleiskit jos.

A. Žiugžda.

STAMFORD, CONN.
SLA. 168 Kuopos Narių Dėmesiui.

Kaip jau žinote, kad spalio mėnesy laikytam SLA. 168 kuopos mėnesiniam susirinkime esam nutarę surengti Stamforde Lietuvos krutomų paveikslų vakarą ir mane įgaliavot susirašyti su buvusiu SLA. Iždo Globėju p. J. Januškevičium, Jr., tai šiuomi pranešu, kad gavau laišką iš p. J. Januškevičiaus Jr., kuriame praneša, kad pribus pas mumis į Stamfordą lapkričio 25 d., 7:30 valandą vakare. Svetainę paėmėm Polish National Hall, 804 Atlantic St., ta pati svetainė, kurioj paskiausiai turėjom surengę balių.

Todel malonėkit visi SLA. 168 kp. nariai ir visi Stamfordo ir iš tolimesnių miestelių lietuviai atsilankyti ir pamatyti savo mylimą tėvynę Lietuvą paveiksluose. Kiek man teko girdėti, tai p. J. Januškevičius Jr. šiais metais parodys daug įdomių paveikslų. Todel nepamirškit 25 dienos lapkričio, kaip seni, taip ir jauni visi atsilankykit — busit užganėdinti.

Taipgi pranešu SLA. 168 kp. nariams, kad sekentis kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną. Malonėkit visi nariai dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1935 m.

J. Pocius — sekr.

NEW HAVEN, CONN.
„Pasaulis Be Moterų" Scenoje.

SLA. 142 kuopa rengia gražų vakarą, kur bus suvaidinta P. Bajoro dviejų veiksmų komedija „Pasaulis Be Moterų" ir po perstatymo šokiai. Tai įvyks lapkričio 29 d., Lietuvių Bendrovės salėje, 243 Front St., New Haven, Conn. Pradžia 4 val. po pietų.

Komedija „Pasaulis Be Moterų" yra puiki ir juokinga, nupinta juokais ir tiesos žodžiais apkaišyta. Perstatoma, kaip greitai po vestuvių vyrams tam pa nuobodžios jų žmonelės ir bando jų atsikratyti. Bet vėliau, patys vieni budami, pradeda nuobodžiauti ir be savo prisiegų nebegali gyventi. Komediją sulošs gabūs artistai iš Bridgeport, Conn. Be to, bridgeportiečiai turi ir naujoviškų dialogų, kuriais publiką irgi palinksmins. Žodžiu sakant, parengimas bus šaunus ir atsilankiusieji bus pilnai patenkinti.

Po perstatymo bus šokiai iki vėlumo nakties. Prie gero jaunuolių orkestro, kuris gros netik lietuviškus, bet ir amerikoniškus šokius, visi galės smagiai pasišokti. Na, o ką jau kalbėti apie kalakuto užkandžius, prie ko bus ragaišio, spalgenų košelės, dimučio ir liminado. Nestokuos ir „Krymo" alučio.

Todel rengimo komisija laiko sau už garbę pakviesti visus vietinius ir iš visų kolonijų lietuvius į šį parengimą atsilankyti. Įžanga pigi — tik 25c. ypatai. Tikietas bus geras ir į šokius.

Visus atsilankyti kviečia

Komisija.

CLEVELAND, OHIO.
Clevelando SLA. Nariams.

Jau artinasi pabaiga šių metų. Laikas rengtis prie permainų. Artinasi SLA. kuopų metiniai susirinkimai, kur bus renkama naujos kuopų valdybos. Tai svarbus dalykas. Taipgi mes, Clevelando SLA. nariai turime priešaky labai svarbų klausimą, kurio laukia visa musų organizacija — tai musų prisirengimas prie SLA. 39-to Seimo, kuris įvyks musų mieste. Laikas jau tame reikale pradėti darbuotis. Tai reiktų iškelti kuopų metiniuose susirinkimuose.

—o—

Man pačiam neteko girdėti dainuojant ponią Z. Vitaitienę, kuomet ji dainavo paskutiniu kartu Clevelande. Bet man tenka girdėti kalbų apie jos maloniai skambantį balsą. Daugiausia gi kalba tai jaunimas. Ponios Vitaitienės atsilankymas Clevelande padarė tarpe SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių labai gerą įspudį. Ateinančiame Seime ponia Vitaitienė turės daug jos laukiančiųjų.

S. Čerauka.

MT. GREENWOOD, ILL.
Iš SLA. 178 Kp. Susirinkimo.

SLA. 178 kp. susirinkime, įvykusiame lapkr. 4 d., 1934 metų, diskusuojant įvairius jau senai užliktus reikalus, įvyko truputį nesmagumų. Matyti, kad šios kuopos nariai pradėjo daugiau užsiinteresuoti kuopos veikimu ir jos gerove, bet tai darydami šiame susirinkime kelioms minutoms paliko be pirmininko. Šis įvyko kai pirm. B. Valantinas, narių prispaustas pasiaiškinti ant kelių nesuprantamų kuopos reikalų, kurie jau turėjo buti atlikti šį metą sausio mėnesyje, atsisakė pasiaiškinti ir pirmininkauti šiame susirinkime. Kad išvengus pasiaiškinimo, jis visiškai apleido susirinkimą, palikdamas valdybą ir narius be pirmininkystės. Nariai matydami ir žinodami, kad šitas jo pasielgimas jau ne pirmu kartu, nutarė šiam susirinkimui užbaigti kitą pirmininką pasirinkti. Nesirandant vice pirm., kuris neatsilankė, išrinko narį F. Kurnažinskį pirmininkauti, kuris yra kuopos dabartinis iždininkas.

Svarbiausias iš šių dalykų, kurie privertė pirm. iš susirinkimo prasišalinti, buvo reikalas vieno suspenduoto nario, kuris susirgo pereitą metą gruod. mėn. ir iki šio laiko pirmininkas vilkino šiam nariui nedodamas žinoti, ar jis gaus iš S. L. A. pašelpą ar ne. Yra suprantama, kad pirm. šį dalyką galėjo atlikti dešitms mėnesių atgal. O dabar sarmatijas nariams pranešti, kad nariai nesužinotų kokia yra kuopoje tvarka, tai jis pasirinko sau budą išdisksuoti ir pranešti šį dalyką per „Tėvynę" kaltindamas buvusį pereitų metų finansų sekretorių. Kuomet šiame susirinkime narys Antanas Mikšas perspėjo ir paprašė, kad saugojant kuopos vardą, taupinant Cektro Sekretoriaus ir spaudos laiką, tokie dalykai butų atliekami oficialiame kuopos susirinkime, tai šis perspėjimas ir narių pritarimas šio nario įnešimui, nepatiko pirm. ir jis tuoj padarė prapuolimo aktą. Po to susirinkimas galutinai tvarkingai vyko iki pabaigos. Visi kuopos reikalai atlikti pridedant šį reikalą šio ligonio, apie kurį galutiną nuosprendį nariams praneš ateinančiame susirinkime išrinktoji tam reikalui komisija.

Buvo pakeltas klausimas ką daryti jeigu pirm. B. Valantinas šauktų ekstra susirinkimą, kaip kad jis vis daro po pabėgimo, tai nutarta, kad kuopos korespondentas paskelbtų šio susirinkimo įvykį per spaudą, kad nebuvusieji nariai žinotų, kad nėra jokio reikalo ekstra susirinkimo šaukimui, nes visi kuopos reikalai šiame susirinkime baigti su pilnu narių pasitenkinimu.

J. Balčytis,
SLA. 178 kp. koresp.

GREENFIELD, MASS.
Iš SLA. 297 Kp. Darbuotės.

SLA. 297 kp. buvo surengus kaukių šokius šeštadienio vakare, spalio 27 dieną. Buvo labai gražus ir įspudingas parengimas. Labai daug buvo publikos — pilna salė. Kaip buvo smagu matyti šio miestelio SLA. kuopos narius darbščius ir komitetą, kuris surengė tokią gražią pramogą. Didžiausia garbė tenka musų pirmininkui Vincui Adoniui, sekretoriui J. Joneliunui, Juozui Tamošaičiui, J. Vaitkui. Taipgi mųs miestelio moterėlės neatsiliko, dalyvaudamos šokiuose. Buvo duodamos kuopos 3 dovanos už gražiausią pasipuošimą.

Dovanas išdalyti komitetas paprašė keletą svečių: J. Jokubaitis, Sundarland, Mass., J. Jasonis, Northampton, Mass., J. Subačius, Meriden, Conn. Dovanas laimėjo šios moterys: ponia Tamošaitienė, ponia Agonienė ir ponia Dedinienė, visos SLA. narės. Ir tenka garbė jums poniutės, kad netingėjote taip gražiai pasipuošti! Parengimas baigėsi labai linksmai. Visi gražiai linksminosi ligi vėlumai vakare.

Garbė šiai kuopai už tokį gražų parengimą, nuo kurio liko pelno del kuopos auginimo ir platinimo.

Dvidešimts penkių metų sukaktuvių vedybinio gyvenimo paminėjimas, kuris įvyko 21 dieną spalio, Jokubo Navicko uky. Šią puotą surengė ponia Pentienė, Navickų duktė. Surengė labai gražiai — visai nežinojo, kaip suvažiavo 15 automobilių visa vestuvių puota pas jubilijatus į namus. Buvo beveik visi SLA. nariai, kurie pagerbė savo seną narį šios kuopos. Buvo labai mylimi visi svečiai: valgė ir gėrė kas tik norėjo. Taipgi buvo suteiktos dovanos jubiliatams, Navickams. Visi linkėjo sulaukti 50 metų vedybinio gyvenimo del gerų mųs draugų patriotų Navickų. Tegul laimė jums klojasi gyventi kuoilgiausiai.

Į puotą atsilankė svečių iš Sunderland, Mass., žymųs žmonės ponai Karlauskai. Ponia Karlauskienė buvo svočia, kuri taip gražiai atsvečiavo — visa publika gėrėjosi. Taip pat dalyvavo Besikirskai, Namajuškai, Kubiliai.

Tenka garbė tiems, kurie pagerbė seną Susivienijimo narį ir narę Navickus jų vedybinio gyvenimo sukaktuvėse. Laukiame daugiau tokių parengimų mųs mieste lietuvių tarpe.

Narys.

NEKROLOGAS

WILKES BARRE, PA.
A. a. M. Janušonis,
SLA. 35 Kp. Narys.

A. a. M. Janušonis numirė rugsėjo 24 d., šių metų. Buvo tai labai veiklus SLA. narys. Palaidotas rugsėjo 28 d. su katalikiškomis apeigomis, Lietuvių Tautiškose Kapinėse, Wyoming, Pa.

Velionis buvo labai linksmo budo žmogus ir visados su visais sutikdavo ir sugyvendavo; visados lankydavo susirinkimus kuopų ir kitų draugysčių, prie kurių jis prigulėdavo. Sirgo labai sunkiai, nes jo liga buvo — didelis sunkumas ant krutinės, todel visi kurie velionį pažinojo gerbė jį ir mylėjo ir dabar labai apgailestauja jam numirus. O labiausia apgailestauja SLA. 35 kuopos nariai, netekę rimto ir darbštaus veikėjo. Velionis netik buvo musų kuopos veikliu nariu, bet dar per 2 metus buvo kuopos įždo globėju ir nebuvo tokio kuopos parengimo, kad jis butų atsisakęs patarnauti kuopai. Taip pat velionį apgailestauja ir D. L. K. Kęstučio draugystės nariai, kurios velionis irgi veikliu nariu buvo.

Velionis yra dirbęs anglių kasykloj per 23 metus ir daugiausia savo amžiaus. Iš Lietuvos atvažiavo 1910 metais. Paėjo iš Mikysčių kaimo, Šventežerio valsčiaus. Mirė budamas 44 metų amžiaus, palikdamas dideliame nuliudime savo moterį S. Janušonienę, dukterį Oną ir vieną sunų Praną. Taipgi nuliudime paliko savo brolius ir seseris Katariną, Oną ir Praną Lietuvoje ir vieną brolį Juozą Janušonį Ashley, Pa. ir Antana Janušonį, Worcester, Mass.

Velionis prigulėjo prie šių organizacijų: Aerie of Eagles, SLA. 35 kuopos ir D. L. K. Kęstučio draugystės. Velionis į kapus buvo lydimas visų savo giminių ir pažįstamų, kurių susidarė viso 75 automobiliai ir vienas automobilis pilnas visokių bukietų, kurie buvo pridovanoti del mylimo velionio.

Vardu SLA. 35 kuopos ir narių, reiškiu gilios užuojautos visiems velionio giminėms, o labiausiai jo žmonai S. Janušonienei, o tau, mylimas musų drauge, lai buna lengva silsėtis šios šalies šaltoj žemelėj.

J. Andriušis,
SLA. 35 kp. raštininkas.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

WILKES BARRE, PA. — SLA. 115 kuopa rengia didelį balių lapkričio 17 d., 1934 m., Svetainėje Crystal Ball Room, 325 E. Market St. Bus duodama keturios dovanos-prizai: 1 prizas — $10.00; 2 prizas $7.50; 3 prizas $5.00; 4 prizas $2.50. Kurie dar neturite nusipirkę tikietų, tai malonėkite nusipirkti pas rašt. J. Tunaitį, arba pas kitus kuopos viršininkus. Įžanga 25 centai, vaikams 10 centų. Bus gera muzika ir baliaus rengėjai stengsis visus užganėdyt kogeriausiai. Kviečia visus lietuvius atsilankyti koskaitlingiausiai. — Rengimo Komisija.

—o—

AN FRANCISCO, CALIF. — S. L. A. 106 kuopa rengia „Rožių Balių" šeštadienį, lapkričio 24 d., 8 val. vakare, Equality Hall, netoli Valincia St., tarpe 16-tos ir 17-tos gatvių. Balius tęsis iki 12 val. naktį. Geras orkestras gros visokius šokius. Bus skanaus alaus išsigerti ir skanių užkandžių užsikąsti. Širdingai kviečiame vietos ir apylinkės SLA. narius ir visus lietuvius atsilankyti. Įžanga tik 50c. vyrams ir 35c. moterims ir merginoms. Visus užkviečia — Rengimo Komisija.

—o—

MAHANOY CITY, PA. — SLA. 211 kuopa rengia metinį balių lapkričio 28 d., Norkevičiaus Svetainėj, W. Mahanoy Ave., pradžia 7 valandą vakare. Visus prašom atsilankyti ir praleisti vakarą linksmai. Bus gero alaus išsigerti ir visokių užkandžių. Pirmos klasės orkestras gros visokius šokius iki vėlam laikui. Įžanga vyrams 35 centai, moterims ir merginoms 25 centai. Užprašom visus. — Komitetas.

—o—

NEW HAVEN, CONN. — SLA. 142 kuopa rengia gražų perstatymą — bus suvaidinta Pr. Bajoro komedija „Pasaulis be moterų". Vaidina Bridgeporto artistų grupė, kurie kartu patieks ir juokingų dialogų ir kitų naujanybių. Po vaidinimui bus šokiai. Šis linksmas vakaras įvyks „Dėkų Dienoje", lapkričio 29 d., prasidės 4-tą val. po pietų, Lietuvių Bendrovės salėje, 243 Front St. Kviečiame visus vietos ir apylinkės SLA. narius ir visus lietuvius atsilankyti. — Rengėjai.

—o—

CHELSEA, MASS. — SLA. 53 kuopa rengia 4-tą metinį balių Dėkų Dienoje, lapkričio 29 d., 1934 m., U. S. W. V. Salėje, Broadway, Chelsea Square, Chelsea, Mass. Muzikalis programas prasidės 6:30 val. vakare. Dainuos Gabijos Choras, S. Pauras ir M. Senukevičiutė. Bus klasiškų šokių. Nuo 8 val. Dirvelio orkestrui grojant bus linksmi šokiai, kur visi galės gerai pasilinksminti. Kviečiame visus dalyvauti. — Rengėjai.

—o—

WAREHOUSE POINT, CONN. — SLA. 334 kp. rengia paveikslų iš Lietuvos vakarą. Paveikslus rodys p. J. Januškevičius, kuris praeitą vasarą buvo Lietuvoje ir iš ten parsivežė nuotraukas iš Didžiosios ir Okupuotos Lietuvos. Parodoma tų kraštų žmonių gyvenimas. Parengimas įvyks šeštadieny, lapkričio 17, 8 val. vakare, Enfield Town Hall, Enfield, Conn. Įžanga 25c., vaikams — 15c. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti. — Rengėjai.

—o—

CLEVELAND, OHIO. — SLA. 136 kuopa rengia linksmą vakarą su puikios dovanos laimėjimu — laimėtojas gaus vyrišką drabužių siutą, kurį pasiųs J. Brazis. Vakaras įvyks šeštadienį, gruodžio 1 d., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave. Šokiams gros J. Apanites orkestras. Įžanga tik 15c. asmeniui. Apatinėje salėje bus alaus ir skanių užkandžių, o viršutinėje salėje šokiai. Širdingai kviečiame visus vietos lietuvius atsilankyti. — Rengimo Komitetas.

KLAUSKITE KATALOGO
Sieninių Kalendorių 1935
Lietuviški, religiški ir kitoki. Labai gražus del savęs arba Lietuvon pasiųsti.
Jonas Kerdiejus
652 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS
Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.
Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05
Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Į Lietuvą
Tik vieną kartą persėst Kopenhagoj
Nuolatiniai išplaukimai Patogi kelionė
KALĖDŲ EKSKURSIJA
S. S. Frederik VIII
iš New Yorko Gruodžio 8 d.
Ekskursiją vadovauja
K. Falck Rasmussen
Didelė Nuolaida
Specialių ekskursijų tikietams į abu galu
Kainaraščius ir laivų išplaukimo tvarkraščius galima gaut pas visus autorizuotus agentus arba
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall St., New York

PAIN-EXPELLER
Trade Mark Reg. U. S. Pat. Off.
Nuo Neuralgiškų Skausmų
naudokite
ANCHOR PAIN-EXPELLERĮ
Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus
KILLS PAIN

Įdomųs Pasiskaitymai

Rašo V. S. JOKUBYNAS.

NAUJAUSIOS ŽINIOS APIE MARSĄ.

Francijos astronomas, profesorius Lucien Rudaux, observatorių draugijos direktorius Donvilloj, nesenai paskelbė savo teoriją, kuriai pamatan deda vėliausiai išaiškintas žinias, kurias jis išskaito iš vėliausių nuotraukų, paveiksluojant musų žemei artimiausią planetą Marsą.

Marsas nuo musų žemės yra tolumoj mažiausiai 48 milionus angliškų mylių. Jį paveiksluojant pastaruoju laiku buvo panaudoti stipriausi teleskopai ir naujausio išradimo fotogravimo aparatas, su vėliausio išradimo chemijomis „infra-rauda", kurių spinduliai žmogaus akims nematomi. Su pagelba šitų pabuklų fotografuojant Marsą, gauta aiškiausi paveikslai už visus kitus, koki iki šiol buvo nupaveiksluoti.

Iš šitų paveikslų profesorius Rudaux išskaito, kad Marsas visas apdengęs palšai-gelsva varsa, kurią šiuo kart išaiškint dar sunku. Planeta, kiek jos ploto aparatas suima, susidaro iš daugybės uolų kalnų, kurių plotai del savo nevaisingumo, yra tyrais. Tų kalnų tarpuose yra išsišakoję į visas puses vingiuoti bruožai juodos spalvos. Juos irgi išaiškint sunku, ar tai yra girios, ar upės tekančio vandens. Upių ir upelių buvimas labai galimas. Didesnių vandenynų, kaip jurų ir ežerų, buvimas negalimas, nes atmosfera ant Marso yra persausa. Kanalų, kaip pirmesnė teorija spėjo, ten nėra jokių, o tie tamsųs bruožai, kuriuos pirmiau vadinta kanalais, yra ne kas kitas, tik tie juodi bruožai, išsidraikę tarpkalnėse, kurie šiuokart neišaiškinami.

Vietomis yra plotai tamsiai-šviesesnės varsos, iš kurios gaunama žalsva spalva, todel jie reiktų skaityt lygumomis, apaugusiomis žaliais augalais, taip kaip musų pievos, tik su tuo skirtumu, kad ten žolė turi but kitokia, negu musų pievose. Kitur yra plotai apaugę augalais tokiais, kaip musų vandeniniai augalai. Sprendžiant iš tų augalų, tose vietose turi but vanduo, ar tai šaltinių, ar upelių pavidale, bet per augalus vandens nesimato; gal ten yra klampynės, pelkės ar kas panašaus, bet vanduo turėtų but, o jei yra, tai turi but ir upeliai, tekanti į sausus tyrus.

Žmonių, ar kitokių gyvunų buvimo nesimato. Jei jie butų ten, tai rodosi jie turėtų gyvent apie tas vietas, kur tie vandeniniai augalai auga, nes čia turi but vanduo. Tačiau čia jų nesimato ir todel jeigu butų, tai greičiausia gali but, jie gyvena kur nors urvuose.

Nežinant ar žmonės ant Marso yra, negalima nieko spręst apie jų kulturą ir civilizaciją. Bet jeigu butų, tai beabejonės jie yra kitokio tipo, negu mes, nes jie gyvena (jeigu gyvena) kitokiose aplinkybėse ir kitokiose sąlygose, negu mes ant žemės. Jeigu žmonės ar kitoki gyvunai ant Marso yra, tai už mus ir musų gyvulius daug lengvesni. Ir mes butume daug lengvesni, jeigu ant Marso nukeliautume, nes ten kvėpavimui atmosfera daug skystesnė ir pritraukimo jėga kitokia, negu ant žemės.

Vidurdienio temperatura ant Marso vėsesnė, negu ant žemės; dienos šiluma trumpesnė, o naktys šaltos taip kaip ir žemės kalnų teritorijose. Marsą apšviečia saulė taip, kaip ir žemę, tik del didesnio tolumo, saulės šviesa ten kiek silpnesnė ir akims daug aštresnė, nes ten saulės šviesos spinduliai jau „riečiasi". Vandens mažas išteklius ir saulės kaitros trukumas sudaro klimatą sausą ir vėsų, užtai kalnuose auga nemažai augalų žemės grybų pavidalo.

Žingeidaujantiems, ar butų galima ant Marso nukeliaut orlaiviu, šiuokart negalima daug ką pasakyt, nes tokią kelionę liečia gamtos nustatyti erdvių rubežiai, kurie dar nėra aiškiai ištirti. Bet jei pasisektų nugalėjus visas kliutis Marsą pasiekti, tai vienok lakunams butų didelis rizikas, nes jei parsieitų nusileisti sausuose tyruose, tai del stokos vandens ir kitokių trukumų lakunams priseitų žut.

—o—

ĮVAIRUMAI.

Bostono miestas yra sostine Massachusetts valstijos. Miestas yra prie Massachusetts įlankon subėgimo upių Mystie ir Charles. Gyventojų mieste dabar yra apie 800,000. Pramonės judėjimo gyvumu Bostonas yra vienatinis miestas visoj Naujoj Anglijoj.

Bostono miestas prasidėjo, maž daug, apie 1630 m., kada čia pradėjus apsigyventi Anglijos išeiviams, susidarė nemenkas sodžiukas, kuris netrukus priėmė visas miestelio formas ir iš sodžiaus atsirado jau nemenkas miestelis. Čia įsikurė iš Anglijos atsidanginę fanatiški sektantai Puritanai, kurie visais sau galimais budais stengėsi iš Bostono gyvenimo išrauti visa tai, kas nesuderinama su šventraščiu.

Bostonas gali vadintis Jungtinių Valstijų valstybės gyvuoju paminklu, nes Bostono gyventojai patys pirmieji pradžioje 18 šimtmečio pagimdė viešą opiniją kolonistų pasiliuosavimui iš Anglijos globos. Bostonas buvo ir pirmaja priežastimi kolonistų karo su Anglija už savo nepriklausomybę. Taigi Bostonas yra pelnęs sau vardą kampinio akmens Jungtinių Valstijų valstybės įkurime.

Šiandien Bostonas, po Londonui, užima pirmą vietą žuvų pramonėje, o užrubežinio importo pramonėje, po New Yorkui yra antroj eilėj. Bostonas savo kapitalais valdo didesnę dalį Jungt. Valstijose esančių kasyklų, geležinkelių ir asekuracijos bendrovių.

Bostonas vienatinis Jungtinių Valstijų kulturos pirmasis punktas, nes iš čia prasidėjo valstybės gyvenimas. Pats miestas yra labai gražioj vietoj ir turi daug istoriškų ir pirmųjų valstybės vyrų paminklų, kurių nemažai randasi vidurmiesčio sode „public garden" (viešas daržas).

Miesto apylinkėse yra daug gražių vietų. Tai istoriškos vietos, turinčios daug žymių iš kovų už šalies nepriklausomybę.

Kas geidžia pažinti Jungtines Valstijas, tas privalo pirmiausia pažinti Bostoną ir jo apylinkes.

—o—

Apšvietos šiais laikais jei kur kitur truksta, tai turbut jos labiausia truksta Absinijoj. Visoj šitoj Afrikos kontinento valstybėje, išeina tik du savaitraščiai, spausdinami koptų kalba. Vienas tų laikraščių, „Aimro" įsteigtas 1902 m., o antras „Brhanazalam" pradėjęs eiti 1923 m. Abu šie laikraščiai, imant kartu, skaitytojų turi tik 500. Knygų nė kitokių spausdinių Absinijoj nėra ir jų niekas nepageidauja, nes absinų tik retas kuris moka skaityti.

Išeina dar francuziškas laikraštis „d'Ethiopie" turintis 600 skaitytojų ir iš Paryžiaus atgabenama kiek „Correspondance d'Ethiopie", bet šitais naudojasi tik Absinijoj gyvenanti europiečiai.

Graži, nekalta mergina, kuri vaikščioja savo gražio taku besąmoningai, laiko savo rankoj Rojaus raktą.

Gyvenimo Nuotrupos

PENNSYLVANIA PASIŽYMĖJO MUŠTYNĖMIS.

Pastoromis dienomis pakartotinai įvyko smarkios muštynės tarpe priešingų angliakasių unijų narių Nanticoke, Pa. Vienoj angliakasykloj naujai susitvėrusi angliakasių unija apšaukė streiką ir išėjo keli šimtai angliakasių kasyklos piketuoti. Tačiau senosios angliakasių unijos nariai tam streikui nepritarė ir ėjo dirbti. Įvyko tarpe skirtingų unijų narių smarkios muštynės, keliolika angliakasių sužeista.

Antras dar kruvinesnis atsitikimas įvyko netoli Hazleton, Pa., esamam kaimely, Kelayers. Čia iš vakaro prieš rinkimus išsirikiavo demokratai maršuoti. Iš neapšviestų dviejų namų nuo antro augšto pasigirdo mašininių šautuvų garsai ir trys paroduotojai krito negyvi vietoj ir 21 peršauta, jų tarpe šešios moterys. Du sužeistųjų nugabenta į ligoninę kritingoj padėty. Sakoma suareštuota republikonų lyderis Juozas Bruno, iš kurio namų buvo šaudoma.

Prie šių žudysčių esą privedęs smarkus susikirtimas tarpe demokratų ir republikonų. Politikierių ginčus spręsti mašininių šautuvų sėjamomis kulkomis į paroduojančią minią yra tolygu, ką pastoti gatvėje praeivį ir jį nušovus apiplėšti. Už tokias žmogžudystes politikieriai turi buti sunkiai nubausti. Tai žemiausios rušies žmogžudžių darbas.

—o—

LYGUS SU VISAIS PILIEČIAIS.

Prezidento sunus James Rooseveltas sulaikytas Nashua, N. H., už pergreitą automobiliu važiavimą. Jis mat skubėjo į demokratų susirinkimą. Valstijos automobiliais važinėjimo priežiuros komisionierius Griffin pareiškė, kad prezidento sunus bus sudraustas už pergreitą važiavimą lygiai taip, kaip ir visi kiti piliečiai.

Bet kitaip ir buti negali. Juk prezidento sunaus automobilis lygiai pavojinga mašina ir gali buti žmonių nelaimėms priežastimi, kuomet netvarkingai valdoma, kaip ir visų piliečių automobiliai. Todel p. James Rooseveltui nėra jokiu pasididžiavimu, kad jis lygiai su visais piliečiais baudžiamas už nesilaikymą įstatymų. Priešingai, mes manome, kad prezidento sunui negarbė įstatymų nesilaikyti. Blogas pavyzdis eiliniams piliečiams.

—o—

SUTRUKDYTAS EKSPERIMENTAS.

Socialistui Upton Sinclair laimėjus demokratų partijos nominacijas į Californijos gubernatoriaus urėdą, visa konservatyviškoji Amerikos visuomenė tuo įvykiu labai jaudinosi. Net New Yorko dienraščiai daugiau rašė apie p. Sinclair kandidaturą, negu apie vietinius kandidatus. Pagaliau, savaitinis žurnalas „Literary Digest" pravedė net šiaudinius balsavimus, kad sužinoti kaip stovi p. Sinclair kandadatura. Prieš pat rinkimus paskelbta tų balsavimų daviniai rodė, kad p. Sinclair bus sumuštas dviem balsais prieš vieną. Rinkimai davė p. Sinclair didesnę proporciją balsų, negu „Literary Digest" numatė, bet jis pralaimėjo.

Tačiau kai kurie liberališkesni dienraščiai išreiškė pasigailėjimo, kad šitas proponuojamas p. Sinclair demokratiškai-socialistiškas eksperimentas sutrukdytas. Mat p. Sinclair pareiškė, kuomet jis bus išrinktas gubernatorium, tai Californijoj nebeliks biednuomenės skurdo. Esą sprendžiant iš vedamų prezidento Roosevelto eksperimentų, galima tikėtis, kad ir p. Sinclair propanuojami eksperimentai ankščiau ar vėliau priseis pergyventi. Todel esą but buvę geriau ir šį eksperimentą kartu su visais kitais pergyventi.

Konservatyviai nusiteikusiems amerikonams baisu ir pamislyti apie bent kokius eksperimentus. Bet gyvenimas nesulaikomai eina pirmyn ir verčia griebtis eksperimentų sergančios ekonominės ir socialės santvarkos gydimui.

—o—

MOTERIS BUS JUNGT. VALSTIJŲ PREZIDENTU.

Nenesai kalbėdama vienoje didelėje konvencijoje Chicagoje Nacionalės Advokačių Moterų Asociacijos sekretorė, adv. Lillian D. Rock, pareiškė ir užtikrino savo klausytojus, kad neužilgo Jungtinių Valstijų prezidentu turėsime moterį. Nėra nieko negalimo musų Amerikoje. Moterų balsuotojų yra beveik tiek pat, kiek vyrų.

Bet išrinkimui moteries prezidentu bene didžiausia kliutis bus — pačios moterys. Negalima daleisti, kad moterų prigimtas pavydas leistų joms balsuoti už moterį net Jungt. Valst. prezidento urėdui. Rodos, dar galime buti ramųs įlgam laikui nuo moteriško prezidentavimo Amerikoje.

Amerikos Lietuvių Profesionalų Klausimas

„Tėvynės" numery 41-mam tilpo straipsnis „Profesionalai ir Visuomenė", kuriuo paliečiama Amerikos lietuvių profesionalų organizacijų klausimas. Tarpe daugybės kitokių išmėtinėjimų, ten yra štačiai pasakyta, kad A. L. P. organizacija, tai yra žalingas elementas del Amerikos lietuvių visuomenės. Toks išsireiškimas labai užgauna kiekvieną profesionalą ir gali sukelti daug ginčų. Bet tas visuomenei nesvarbu ir butų nelabai mandagu varginti laikraščio skaitytojus su ypatiškais ginčais (? Red.). Visuomenei nėra visai svarbu nei mano nei viršminėto straipsnio autoriaus ypata; jai yra svarbu tik faktai liečianti visuomeninį gyvenimą; todel, palikdamas ypatiškumus ramybėj, aš bandysiu kiek galėdamas tiksliau nušviesti lietuvių profesionalų organizatyvį veikimą ir kiek galėdamas atitaisyti klaidingą supratimą apie jų siekius.

Sulig viršminėto straipsnio, tai žmogus baigęs augštesnį mokslą neišvengiamai turi tapti profesionalas ir butinai visuomenės vadas. Bet faktai kitaip parodo. Daug augštai mokytų vyrų palieka valkatomis ir daug visai mažo mokslo lieka visuomenės vadais. Tiesa, kad daug visuomenės vadų yra kilę iš profesionalų grupės, bet kuomet jie pastoja visuomenės vadais, tai tada jie jau nesivadina profesionalais, bet politikieriais.

Toliaus, ten yra pasakyta, kad profesionalai nenori maišytis su paprastais Jurgiais, todel ir esanti profesionalų organizacija tveriama, kad išskyrus grudus nuo pelų. Tokie užmėtinėjimai, kad ir labai rimtam profesionalui, kuris niekad nebraido po sentimentalizmo raistus ir visuomet pasilaiko lygsvaros, pasiekė labai jautrią vietą jo širdy. Beveik visi lietuviai profesionalai yra kilę iš žemiausios darbininkų klesos ir daugumas jų yra nešę darbininko jungą ant savo sprandų pirm, negu jie pasiekė augštesnį laiptą šių dienų socialio surėdimo pyramidoj. Kone kiekvieno lietuvio profesionalo tėvai, broliai ir sesutės dar tebėra juodi darbininkai ir jam, begelbėjant savuosius nuo paskendimo tame bedugniniam ekonominės suirutės dumble, mažai belieka laiko ir lėšų, kad palikus aristokratu arba pamiršus vargšų gyvenimą. Jei pasauly ir rastųsi profesionalų, kurie geriau pažintų pilkąją liaudį ir kurie butų demokratiškesni arba draugiškesni darbininkų klesai, nei lietuviai profesionalai yra, tai meldžiu man juos parodyti. Amerikos lietuviai profesionalai yra demokratiškiausi žmonės. Kaipo žmogaus asmeny, jie niekuomet nebando daryti skirtumo tarpe mokytų ir nemokytų. Jei bent kartais ir atsisako klausyti kokio ten Jurgio plepalų, kad negaišinus savo brangaus laiko, bet ir tai ne su panieka, o tik su fraternaliu pasigailėjimu. Dar galima ir tai pridurti, kad beveik kiekvienas profesionalas priklauso prie visų lietuviškų organizacijų, prie kurių tik yra verta priklausyti. Jog ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra gimęs tik vien profesionalų pastangomis. Tas aiškiai parodo, kad profesionalai visuomet veikė ir veiks visuomenės eilėse ir del visuomenės labo.

Toliaus, viršminėtam straipsny yra sakoma, kad jei profesionalai susiorganizuos, tai jie bus kaip generolai be kareivių ir visuomenė liks kaip laivas be kapitono. Jeigu tokius palyginimus ir galima butų daryti, tai visgi turėtų ateiti į mintį, kad generalinis štabas niekuomet nekviečia visos kariuomenės į savo posėdžius kur mušio taktika yra planuojama, nei laivo kapitonas šaukia įgulos susirinkimą, kad nutarus laivo plaukimo linkmę. Bet tas nereiškia, kad tie žmonės nedemokratiški. Tas reiškia tiktai tą, kad jie yra tikri profesionalai ir nenori buti trukdomi per tuos, kurie neturi mažiausio supratimo apie tos šakos profesiją.

Gal nekuriems žmonėms atrodo, kad jei profesionalas baigė augštesnį mokslą bile kurioj profesijoj, tai ir gauna lyg kokį ten paparčio žiedą, su kurio pagelba per visą savo amžį jis viską žino apie tą profesiją. Bet ištikrųjų tai visai yra kas kitas. Nežiurint į tai, ką profesionalas išmoksta mokyklose, jis turi mokintis visą savo amžį, jei jis nori nešioti vardą tikro profesionalo. Jis turi studijuoti netik pavieniai, bet ir kolektyviai: del to jis ir turi spiestis į tam tikras profesionalų organizacijas, kur jis galėtų pasidalinti savo mintimis su jo kitais bendradarbiais, palyginti savo patyrimus su kitų patyrimais ir galutinai prieiti prie teisingesnių išvadų jo profesijos sunkiose problemose.

Jog Amerikoje ir visose kitose civilizuotose šalyse randasi pilna visokių profesinių organizacijų. Bet tų šalių piliečiai nežiuri į tas organizacijas kaipo į jų tautai žalingus elementus. Amerikos daktarų, juristų ir inžinierių organizacijos galėtų buti geru pavyzdžiu mums lietuviams. Jos yra tokios galingos, kad jos visuomet palaiko savo profesijas ant augštos etiškos papėdės. Net ir vyriausia šalies valdžia visuomet klausia jų patarimų, kuomet šalies įstatymai liečianti tas profesijas yra formuluojami.

Mes, Amerikos lietuviai, esame labai toli atsilikę tame darbe. Kiekvienas iš musų profesionalų turi skverbtis į svetimtaučių profesines organizacijas. Kadangi Amerikos lietuvių profesionalai nėra ant tiek skaitlingi, kad suorganizavus galingą organizaciją kiekvienoj profesijoj, todel mes bandome suorganizuoti visų šakų profesionalus tik į vieną organizaciją. Tikslas tokių organizacijų yra užmegsti artimesnius ryšius tarpe profesionalų, pasidalinti nuo monėmis su vienas kitu, palyginti musų praktiškus patyrimus su kitų patyrimais ir sufor muluoti tobulesnį programą, su kurio pagelba mes galėtume tiksliau tarnauti Amerikos lietuvių visuomenei.

Bet ką tik pradėjus mums tą organizatyvį darbą varyti, mes sutinkame pavydą, pašaipą, nepasitikėjimą; net galima butų tikėtis ir griežto draudimo, jei nekurie iš musų nepritarėjų turėtų tokį autoritetą, kokį Rusijos žandarai turėjo Lietuvoj po caro valdžia. Gal kaip kam matosi, kad profesionalų organizacija eis į kompeticiją su kitomis Amerikos lietuvių organizacijomis. Bet toks manymas yra labai klaidingas. Kiekvienas gali permatyti, kad profesionalų organizacija negali užimti vietos fraternalių arba kitokių organizacijų, nei tos organizacijos gali užimti profesinių organizacijų vietos, todel kad jos buvo organizuotos ne tam tikslui. Profesionalų veikimo dirva yra visai skirtinga nuo kitų organizacijų dirvos; todel nereikia bijotis jokios kompeticijos iš profesionalų pusės. Profesionalų organizatyvis veikimas irgi neatitrauks juos nuo visuomeninio veikimo, delto kad tik dalyvaudami visuomenės tarpe profesionalai tegali rasti platesnę dirvą savo profesijai. O budami organizuoti, jie galės daug pasekmingiau veikti visuomenės naudai.

A. P. G.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

DIDMIESČIO GYVENIMAS.

Man teko sueiti į pažintį su viena sena moteria, kuri gyvena New Yorke jau keturiasdešimtis antri metai, kaip ji pati man pasisakė. Pradžioje tarnavusi žydų šeimoje, vėliau dirbusi įvairiose dirbtuvėse, pagaliaus tarnavusi viename žymių New Yorko viešbučių, ten dasidirbusi viršininkės vietos. Per ilgus metus sutaupiusi savo senatvei, dabar ir gyvenanti iš sutaupytų dolerių, gaudamą priedu užtarnautą pensiją.

Išsikalbėjus pasirodė, kad yra tikra lietuvaitė, paeinanti iš Lietuvos Šiaulių apskričio, nei skaityti nei rašyti nemokėjusi. Lietuvių kalbą suvis pamiršusi ir dabar dar ji gyvena tomis žiniomis, kuomet dar caras Lietuvą valdė.

Jos gyvenimas labai paprastas, bet vienkart ir moderniškas. Dažnai lankosi gamtos muzėjuje, ten ir aš su ja susipažinau. Dažnai lankanti krutamus paveikslus, bet dideliausias jos pasitenkinimas, tėmyti į kitus žmones ir studijuoti gamtos įvairumus ant tiek, ant kiek jai tas suprantama.

Vasaros sezone jai maloniausias dalykas važinėti autobusais, kurie važinėja iš Washington aikštės 5-ta Avenue, turtingiausia New Yorko gatve, iki Washingtono Augštumų (Washington Hights). Nuo viršaus autobuso ji mėsta tėmyti kiekvieną gatvėje pasikrutinimą ir senos jos akys matančios tokių įdomių dalykų, kaip kad matanti krutamuose paveiksluose. Važiuojant pro įvairius augštus dangoraižius, matanti lauguose daugiau įdomumo negu pačioje gatvėje.

Važiuojant Hudsono pakrante, Riverside Drive, matosi apleistas, jau keletas metų tuščias raudonų akmenų namas su lentomis užkaltais langais, senoviško styliaus palocius. Dešimts ir daugiau metų tam atgal, važiuojant tuo keliu daug tokių palocių galėjai matyti. Bet kas metai vis jie graujami ir vieton jų statomi po 20 ir 30 augštų moderniški apartamentai. Tad ir šito seno palociaus laukia tas pats likimas.

Bet vieną gražų gegužės mėnesio vakarą, senai Petronėlei (taip ji save vadina), važiuojant savo numylėtu autobusu, kuomet prie kertės sustojo paimti pasažierius, ji pastebėjo, kad prie seno palociaus stovėjo didelis vežimas su baldais, kuriuos keletas vyrų gabeno į vidų. Gražiai apsirengęs senyvas žmogus rodė tvarką, pasergėdamas darbininkus, kad saugotų baldus, nes esą importuoti net iš Romos. Petronėlė suprato, kad tai buvo ateivis iš Italijos; jis buvo pilnas entuziazmo, akys žibėjo kokiu tai nepaprastu džiaugsmu.

Keletą dienų vėliau, kuomet Petronėlė važiavo pro šalį, pamatė, kad sename palociuje didelės permainos įvykusios: langai, kurie buvo visuomet lentomis užkalti, dabar jie pusiau atdari ir juose vazonai žydinčių gėlių klestėjo. Senas polocius virtęs visai jaunu. Petronėlė aiškiai matė iš visos išvaizdos, kad viduje palociaus meilė viešpatauja.

Vieną kartą pravažiuodama pastebėjo, kad prie seno, atnaujinto palociaus, kuriame gyveno jos mintyse laimingas itališkas ponas, šale jo sėdėjo priešais namą pastatytoje supamoje kedėje jauna, juodais plaukais, didelėmis akimis artistiškos išvaizdos moteris; jiedu kalbėjosi savo tarpe ir šypsena veiduose, ugniniai akių žvilgsniai aiškiai liudijo, kad meilė ir laimė viešpatavo šuodviejų tarpe.

Dažnai budavo ji važiuoja tuo keliu per ištisą vasaros sezoną ir visuomet matė juos tenai sėdinčius ir kiekvieną kartą pamislydavo, kaip jie laimingi. Bet rudeniop, apie rugsėjo mėnesį, važiuojant vieną vakarą ji pastebėjo, kad šale palociaus tik viena kedė stovi ir tik vienas ponas tebesėdėjo. Jo galva į pečius įsitraukus, susmukęs, sudribęs, lyg pelų maišas, be jokio vikrumo ženklo.

Keletą savaičių ji kas vakaras pravažiuodavo seną palocių ir vis tą pačią sceną matė priešais duris. Kiekvieną kartą pati savęs klausdavo kur ta ponia, argi ji susirgo kokia pavojinga ir ilga liga, kad jos čia nesimato. Kiek užuojautos gludėjo jos jausmuose, paniurusiam ponui, vienam besėdinčiam šale palociaus. Pastebėjo, kad langdangstės žemyn nutrauktos ir gėlės languose nelaistomos, prądėjusios vysti.

Vieną vakarą jai važiuojant paprastu jos numylėtu autobusu ir staptelėjus prie antros kertės, dar neprivažiavus seno palociaus, pastebėjo sustojantį automobilių, iš kurio išlipo gražus jaunikaitis ir atidaręs antrą pusę durų mandagiai iškėlė palociuj gyvenamčią jauną ponią, kilstelėjęs jaunikaitis mandagiai kepurę, sėdo ir nuvažiavo, o ponia paėjus trumpą kvartalą ir priėjus seną palocių, įėjo vidun. Paskui ją įėjo ir sėdėjęs ir laukęs ponas.

Dabar senoji Petronėlė suprato priežastį delko sėdėjo prie palociaus tik vienas ponas. Pora dienų vėliaus automusui pravažiuojant matėsi šale palociaus durų priklijuotas skelbimas: „Išnuomuojamas namas".

Taip didmiesčio gyvenimas triuškina žmonių sielų ir širdžių brangenybes.

Šis Tas iš So. Bostono Lietuvių Gyvenimo

Rašo **Kraunų Kalnelis.**

(Tąsa iš pereito num.)

Šis Tas iš Lietuvių Gyvenimo. Visuomeninis Veikimas.

Lietuvių Met. Žinyčia nėra tai įstaiga vien jos nariams. Jos durys plačiai atvertos kiekvienam lietuviui. Čia tavęs nepaklaus kokių tu pažiurų, kokio politinio nusistaymo. Nori—ateik ir naudokis tuomi, ką Žinyčia duoda. Jei turi reikalą — kreipkis ir tau sulig išgalės bus padėta.

Prie Žinyčios tampriai susijėjusi SLA. 188 kuopa. Ji naudojasi Žinyčios sale susirinkimams ir įvairiems parengimams.

Žinyčioje gimė, vystėsi ir dabar tebegyvuoja „Liaudies Pašelpinė Draugija". Ji irgi visuomet naudojasi Žinyčios patalpomis.

Čia pat yra Žinyčios moterų ratelis. Jos čia mitinguoja, „pares" kelia, vaidinimus ruošia, balius, šokius ir kitas pramogas, kokias tik moterys gali sugalvoti.

Žinyčia taip pat neatsilieka su savo įvairiais parengimais. Todel čia gyvenimas ir verda kiekvieną šeštadienį.

O lankytis čia publika myli. Ir kaip nemylės! Juk čia tikrai Lietuva kvepia. Čia retai užgirsi gabalėlį „džiazo" — vis lietuviški šokiai. Ir juos myli ir seni, ir jauni. Net smagu žiurėti, kaip žilgalvis senis suka 60 metų „paną". Jautiesi, kaip lietuviškoj „veselijoj".

Labdarybės Srity.

Kalbant apie labdarybę, reikia pasakyti, kad So. Bostono lietuviai kitos tokios įstaigos neturi, kaip Žinyčia. Ir tai neperdedu nei biskį. Šimtai tą patvirtins, kurie šiokią ar tokią paramą čia rado.

Keli metai atgal, prie Žinyčios buvo sutvertas tam tikras komitetas, kuris turėjo rupintis bedarbių reikalais. Prie šito darbo buvo pakviestos visos vietinės organizacijos. Buvo pradėta rinkti rubai ir kit kas, kad padėjus bedarbiams. Vyriausias komiteto uždavinys buvo padėti išgauti iš miesto reikiamą paramą.

Gražus tikslas, bet darbas toli nėjo. Pirmutiniai ėmė boikotuoti Rymo katalikai: jiems nepakeliui su metodistais (nors čia buvo didesnė pusė ne metodistų). Toliau ėmė šiaušties darbininkų „gynėjai" — bolševikai. Jie susirinkimuose viešai ėmė reikšti, kad, girdi, jokių komitetų čia nereikia. Tegul bedarbiai badauja. Kuomet pajus, girdi, bado rykštę, tuomet eis ir kovos už savo reikalus, o dabar, girdi, kol miestas numeta plutelę, tai ir tyli, nekovoja. Nors jiems ir buvo nurodyta, kad išbadėjęs darbininkas nepajėgs kovoti, bet jie laikėsi savo „nesugriaujamo" argumento, ar ba siulė dėtis prie „Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo."

Darbas sugriuvo. Bendrai dirbti nebuvo galima ir bedarbių reikalais rupintis teko vienai Žinyčiai, tikriau sakant, vienam p. B. F. Kubiliui. Tais reikalais jis vienas rupinasi ir dabar.

Kokie ten bedarbių reikalai? — tulas paklaus. Miestas duoda paramą tiesiog bedarbiui ir pabaigta!

Taip ir netaip. Tiesa, daugelis be jokių tarpininkų susiranda reikiamą įstaigą ir pašelpą gauna. Bet reik nepamiršti, kad dauguma musų lietuvių negali dar žmoniškai angliškai susikalbėti. Ot tokiems be pagelbos ir sunku ką nors atsiekti.

Dažnai valdininkai reikalauja atnešti rekomendaciją nuo R. kat. kunigo, ar nuo protestonų ar šiaip nuo kokio politikieriaus. Gerai tam, kurs šen ar ten priklauso, bet jei tu laikaisi nuošaliai — kas gi tau padės? Vienok Žinyčia skirtumo nedaro: priklausai prie jos, ar niekur nepriklausai — tai tavo dalykas.

Atsitinka įvairių nesusipratimų, įskundimų (ką lietuviai labai mėgsta) ir gavusiam pašelpą arba sumažina, arba ir visai atima. Reikia aiškintis, įrodinėti ir čia be autoritetingos pagelbos neįmanoma.

Taigi tokiems tikslams kaip tik butų ir buvęs pravartus visuomeninis komitetas. Ir kitos tautos tokius komitetus turi jau senai ir todel su jais kitaip skaitosi. Gaila, pas lietuvius to įvykdyti negalima.

Kas gi dabar padeda bedarbiams šiuose atsitikimuose? Priklausantiems prie R. katalikų parapijos, padeda tos parapijos klebonas kun. Virmauskas. Visiems kitiems Žinyčios ministeris B. F. Kubilius.

Ir darbo, sakysiu, čia yra daug. Dažnai neužtenka įduoti žmogui rekomendacijos laišką—reikia pačiam važiuoti, asmeniškai kalbėti ir, kartais, bartis.

Parama Kitiems.

Apart tų, ką atsidurė bedarbių eilėse, mes turim daug lietuvių, kurie ir turėdami nejudomą turtą — namus, negeriau stovi už tuos bedarbius. Gerai, jei keno namas išmokėtas! Bet ar daug mes tokių rasime? Dažniausiai kiekvienas namelis neša kelis tukstančius ar šimtus dolerių morgičių (skolos). Kas met ta skola dalimis reikia atmokėti. Bet iš kur tu ją mokėsi, jei nedirbi arba mažai dirbi? Dar gerai, jei tavo namelį nuomuoja žmonės ir tą nuomą moka. Dažnai pasitaiko, kad na mas stovi tuščias per metų metus. Dažnai kambariai buna išduoti, bet nuomos jokiu budu negali išgauti: žmogus visai, arba labai mažai dirba; ką tu iš jo imsi? Pagyvena kelis mėnesius ir kraustosi į kitą butą — tau nuomos nemokėjęs.

Taip dalykams stovint, nevienas ir So. Bostono lietuvis neteko savo namelių. Neteko namelio — neteko kartu ir viso gyvenimo sunkiai surinktų sutaupų.

Taigi šitos rušies žmonėms valdžia truputį atėjo į pagelbą. Bet prasčiokėlis lietuvis, nežinodamas gerai kalbos, ir šita pagelba nemoka pasinadoti. Eina pas advokatą, bet tas, laimės ar nelaimės, paima iš jo dešimtį kitą dolerių.

Šitai matydama, Liet. Metodistų Žinyčia, minis. B. F. Kubiliaus asmeny, ėmė ir jais rupintis. Minis. Kubilius sužinojo su valstijos ir miesto valdininkais ir labai daugelio lietuvių namus išgelbėjo nuo pražuvimo ar atėmimo.

E. R. A.

Taip vadinama „E. R. A." gamina produktus ir juos dalina dykai bedarbiams ir mažai dirbantiems. Bedarbiai tuos produktus gauna tiesiog iš „Overseers of Public Welfare". Mažai dirbantieji čia nepriklauso ir todel paramą gauna per bažnyčias ir labdaringas įstaigas.

Kad gauti paramą iš bažnyčios (daleiskim — katalikų), reikia priklausyti prie parapijos. Jei kreipsiesi — tuojau tave paklaus: „ar eini bažnyčion? Ar eini išpažinties?" Na, o jei tu aiškus „bedievis", tai nei neklausk.

Žinyčia iš ERA ir gauna produktų. Bet ji nesivaduoja tuomi, kur žmogus lankosi ir kur ne. Jei pasirodo, kad tu tikrai reikalingas paramos — tau ji tuojau ir suteikiama.

Ligoniai ir Moksleiviai.

Ligoniams ir moksleiviams Liet. Met. Žinyčia irgi daug padeda. Kaip žinom, Amerikos motodistai — turtingi žmonės. Jie turi savo ligonines, jie turi savo mokyklas ir kitas įstaigas. Jei esi jų narys, tai nežiurint kokios tu tautos žmogus — jie rupinasi visais lygiai. Man teko nekartą susidurti su augštais amerikonais metodistais ir turiu pasakyti, kad tai begalo nuo širdys žmonės.

Ligos nelaimei užklupus Žinyčia, paprastai, savo nariams parupina vietą gerose ligoninėse.

Mokslus einantieji irgi plačiai naudojasi Žinyčios rekomendacijomis. Žinau vieną našlaitę, kuri baigus high shool'ę be centa kišeniuje per metodistus gavo mokytis toliau. Aną met atvažiavęs iš Lietuvos studentas metodistų pinigais gavo progą lankyti Bostono universitetą. Žinau ir dar keletą, kurie metodistų dėka įgavo mokslą ir gražiai pasiruošė gyvenimui, bet jų pavardžių tuo tarpu neminėsiu.

Žodžiu — Liet. Met. Žinyčia So. Bostone yra tikras kulturos, visuomenės ir labdarybės židinys. Nestebėtina todel, kad Žinyčios durys neuždaromos kas vakaras iki vėlumos. Kasdien čia rasi burį žmonių, atsilankiusių įvairiais reikalais.

Pirmiau Žinyčia buvo nelabai skaitlinga nariais. Žmonės į ją, kaipo visuomet į naują dalyką, žiurėjo su nepasitikėjimu. Bet dabar žmonės jau įsitikino jos naudingais darbais ir plačiai prie Žinyčios dedasi.

Paskutiniuoju laiku sekmadieniais tiek susirenka žmonių, kad vos telpa Žinyčios didžiojoje salėje. Ir didžiumoj žmonės vis „apsitrynę", prasilavinę. Sunku čai rasti nemokšą fanatiką, kuris pats budamas aklas netiki net išlavintam inteligentui.

Tai tiek. Baigdamas dar noriu truputį pakalbėti apie ministerį Kubilių.

Ministeris Kubilius.

Rodos nuo 1925 metų Liet. Met. Žinyčiai vadovauja Rev. B. F. Kubilius. Tai begalo energingas, darbštus ir drąsus žmogus. Jam bevadovaujant, Žinyčia ėmė plėstis ir tebesiplečia. Minis. Kubilius labai draugiškas žmogus; išdidumo pas jį nematysi nei per plauką, todel visi jį myli ir gerbia. Žinoma, priešų mes turim visi. Turi jų ir minis. Kubilius. Bet jis to neboja: žengia drąsiai užsibrėžtu keliu.

Sunku rasti kitą tokį mokslo mėgėją, kad jis baigęs jau kelias mokyklas, gavęs daktaratą, vis tiek ir dabar lanko Bostono Universitetą ir studijuoja, rodos, juridinius mokslus.

Minis. Kubilius dabar yra S. L. A. Švietimo Komisijos nariu. Daug rupinasi SLA. švietimo reikalais ir „Tėvynėj" jau tilpo jo keli straipsniai vaikų auklėjimo reikalu.

Dr. J. Basanavičius Apie "Aušrą"

(Tąsa nuo 3 pusl.)

didžiausią ant surinkimo mislių kaip del uždėjimo ir išleidimo laikraščio „Aušros" (tą J. I. Kraszevskis pirmas Drėzdene 1880 m. man užmane!), taip ir ant jo išleidimo! Nors mano 20 dorelių nedideli pinigai, ale kaip pats pripažįsta, su tais galėjo pirmus du No. išleisdamas maitintis, ba nuo tėvų nieko negavo ant maisto." „Galiu parodyti jo pirmąją man rašytą gromatėlę su paauksintu monogramu Georg Mickschas gotiškomis litaromis drukavotą ant gromatinės popieros. Mano vienas, ilgokas raštas taip jį sujudino, kad pradėjo nuo tosyk jaustis lietuvininku ir savo pravardę pradėjo rašyti lotyniškomis litaromis ir perkeitė ck į gryną k, o sch į sz, prieg tam iš visų savo raštų išgramdė ir išskutinėjo vokiškąjį parašą. Kaip man jo seserėnas pasakojo, jau jis nenorėjęs lietuviškai nei su juomi šnekėti; taigi mano rašteliai nors silpni, ištaisė jau su Mikšu nemenką atmainą, aš esu iš to palinksmintas ir jaučiu jau, kad mano dusavimai ir veikalai atnešė nemenką vaisių, ir neša dar apščiaus kas kartą. Gali Mikšas pasakyti, kas buvo pirmas, kurs išleidimą laikraščio lotyniškomis litaromis spausdinto užmanė. Aš iš to nesigiriu ir gatavas nutylėti, jei kas girsis, kad tai jis tą mislį padavė, kaip nutylėjau daug daiktų radęs drukavotų iš mano gromatų, o mano mislis už jų pačių išradimą paduota. Nieko neiškadija, bile tik tėvynei ant naudos. Mano darbas, ašaros ir gailingi dusavimai prie perstatymo Vitoliorandos išspausti nenuėjo ant nieko..."

Pasarga. 1890 m. p. šliupas pagarsino „Liet-Raštų ir Raštininkų" knygose aušrininko Vištеliausko pareiškimą, jog šis (Vištеliauskas) Juozo Ignaco Kraševskio raginamas įkurti lietuvišką laikraštį, davęs pirmą didžiausią auką, idant tas laikraštis „Aušra" galėtų išeiti Prusuose lotyniškomis raidėmis. „Witolioraudos" autorius (Kraševskis) 1879 m. padėjo Vištеliauskui atspausdinti tos poemos lietuvišką vertimą. Ant tų knygų (Witolioraudos) pažymėta, jog jos išleistos Poznaniuje „kaštu Dr. J. I. Kraševskio". Mat 1879 m. tas lietuvių senovės ir tautos mylėtojas, prirašęs lenkų kalboje daugybę įvairiausio turinio knygų, minėjo savo literatinės darbuotės 50 metų sukaktuves. Jubilėjinį jo raštų leidimą išpardavus, susidarė apie 68,000 rublių, kurių pinigų suma dar buvo padidinta žymiomis lenkų apšviestunijos aukomis. Savo senatvėje Kraševskis tankiai sirginėdamas, apsigyveno užrubežyje — Dresdene. „Aušros" pasirodymo metu vokiečių valdžia, primesdama jam išdavimą prancuzams žinių apie vokiškos kariuomenės judėjimą Rytuose, paėmė jį į kalėjimą kaipo šalies išdaviką. Kraševskio byla susidomino visa Europa. Nemokėdamas gerai vokiškai ir ligų bei senatvės suvargintas Kraševskis nepajėgė energiškai atremti jam daromus įtarimus ir buvo nuteistas kalėti Magdeburgo tvirtovėj pusketvirtiems metams. 1885 m. jį visokių ligų suvargintą paliegėlį paleista iš kalėjimo po kaucija. Jis mirė 1887 m. 17 d. kovo Genevoje — į metus po „Aušros" mirimui.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.
Svarbus Pranešimas.

Sulig Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Komiteto nutarimo spalių 5 d. nutarta surengti naujų 1935 metų sutikimo vakarą paminklo naudai, todel išrinktoji komisija šiuo skelbia, prašydama visų organizacijų ir pavienių asmenų įsitėmyti, kad vakaras, su įvairiu programu ir šokiais, įvyks gruodžio 31 d., 8 val. vakare, Šv. Agnietės Auditoriume (St. Agnes Auditorium), prie Archer Ave. ir So. Rockwell St.

Išanksto skelbiame ir tikimės, kad kiekvienas lietuvis, gerbiantis musų didvyrius Darių ir Girėną, prisitaikins, kad nepakenkti šiam kilniam patriotiniam tikslui.

Komisija:
Mrs. J. P. Vaitchis,
Mrs. K. Stulpin,
Mrs. J. Čeikauskas,
F. J. Čižauskas,
A. Kuizinas,
P. Fabijonaitis,
F. Mikolaitis,
J. A. Mickeliunas.

ALBANY, N. Y.
Minėjome Sidabrines Sukaktuves.

Spalio 28 d. čia kilniai ir gražiai paminėta 25 metinės arba sidabrinės Aleksandro ir Julijonos Juodžių vedybų sukaktuvės. Kadangi pp. Juodžiai yra linksmi ir gero budo žmonės bei geri lietuviai, tai į parengimą atsilankė daug jų draugų ir pažįstamų; buvo netik vietinių, bet ir iš kitų miestų. Stalai buvo gražiai papuošti ir apkrauti valgiais bei gėrimais. Muzika gražiai pagrojo. Ponas Lipinskas pasakė prakalbą, apibudindamas Albany lietuvius. Ponia Busienė pakalbėjo apie Lietuvą. Ponas Sebeckis perskaitė visų parengime dalyvavusių vardus ir visiems dalyviams ačiu už atsilankymą. Jubiliatams taip gi įteikta gražios dovanos, už kurias jie širdingai ačiuoja.

Ponai Juodžiai gyvena sutikime. Jie turi mažą šeimynėlę, kurią gražiai auklėja: vieną sunų ir vieną dukrelę, kuri priklauso prie visokių lietuvių draugijų ir jose darbuojasi.

Minimą pramogą surengė ponios: A. Tiškienė ir M. Levunaitienė, kurios visiems atsilankiusiems taria širdingą ačiu.

Koresp.

EAST WHITE PLAINS, N. Y.
Šaunus Bankietas.

Spalio 26 d. pas mus atvažiavo iš Lietuvos jauna lietuvaitė, p-lė Bronė Piliponiutė, kuri yra Amerikoje gimus, bet mažai dar esant tėvų buvo išvežta į Lietuvą Todel jos sutiktuvėms surengta šaunus bankietas spalio 27 d. Bankietą surengė jos brolis, Juozas Piliponis ir jos draugė Bronė Dailidėniutė bei giminės Dailidėnai. Į šį sutiktuvių bankietą buvo sukviesti visi šios kolonijos lietuviai.

Devintą valandą vakare visi stalai buvo apdėti valgiais ir gėrimais. Svetainės savininkas ir bankieto vedėjas, p. S. Dailidėnas, pakvietė visus svečius prie stalų. Pirmiausiai ponas Dailidėnas pasakė prakalbėlę, paaiškindamas šio parengimo tikslą. Toliau sekė trumpi pasveikinimai. Po to, pakviesta ir garbės viešnia pakalbėti. Panelė Piliponiutė kalbėjo ilgokai ir rimtai, papasakodama daug rimtų dalykų apie musų tėvynę Lietuvą. Prakalba buvo tiek vykusi, kad daugelis svečių susigraudino ir ne vienas šluostėsi ašaras nuo veidų. Baigiant vakarienę, vietiniai jaunuoliai, akompanuojant poniai Kirdeikienei, sugiedojo Lietuvos Himną ir keletą dainų. Pakviesta ir viešnia padainuoti. Ji žavėjančiai gražiu balsu padainavo apie pusę tuzino lietuviškų dainų-dainelių. Baigus programėlį, prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki antrai valandai nakčia.

Sekančią dieną, apie trečią valandą popiet, susirinko visi kaimynai, sunešė valgių ir gėrimų ir vėl iškėlė bankietėlį, kuris tęsėsi iki vėlumai nakties. Be to, dar visi sudėjo $40.00 nupirkti viešniai dovaną. Nesuradę kokią dovaną pirkti, pinigus įteikė viešniai, patardami, kad ji nusipirktų, kas jai patinka.

Užbaigiant antrą bankietėlį, pasakyta daug trumpų kalbų ir sveikinimų. Visi linkėjo šiai jaunai lietuvaitei kogeriausių pasekmių šiame krašte. Panelė Piliponiutė visiems padėkojo už gražius linkėjimus ir dovaną. Kalbėdama net apsiverkė, nes sakėsi niekad nesitikėjo, kad ji čia bus taip gražiai ir širdingai sutikta.

S. S.

CANONSBURG, PA.
Nusinuodijo Jauna Mergina.

Spalio 16 d. Kristina Tropekutė, 19 metų, išvažiavo į Pittesburghą darbo ieškoti. Jos tėvas Juozapas Tropek, bedarbis angliakasys, jau per kiek laiko nedirba ir vis negali darbo surasti. Yra ir daugiau šeimynos narių, kuriuos reikia užlaikyti. Yra dar viena sesuo ir 4 broliai — viso 8 šeimynoj. Reikia kam nors eiti darbo ieškoti. Kristina jau 19 metų, galėtų dirbti, jei tik kur rastų darbą. Bet pabandyk darbą surasti. Jau nevieną kartą ji darbo ieškojo ir nerado. Nevieną kartą motina barė Kristiną, kad ji darbo nesusiranda ir ragina, kad vėl eitų darbo ieškoti.

Motina sugraibstė keletą centų Kristinai ant tikieto važiuoti į Pittsburghą darbo ieškoti. Kristina išvažiavo ir ieško darbo. Apsuko visur kur tik žinojo ir niekur nerado darbo. Visur yra pilna ir jos niekur nereikia. Neradus darbo įpuolus į desperaciją, nusiperka nuodų ir už paskutinius 10 centų tikietą į krutamų paveikslų teatrą, kur yra rodoma „Žmogžudystės Drama". Ir ji yra pasirengus šiame teatre sulošti „Saužudystės Dramą" ir užbaigti savo vos pradėtą gyvenimą.

Vos pabaigiama paveiksluose rodyti „Žmogžudystės" dramą, Kristina skubiai išbėga iš teatro, įbėga į moterų kambarį, išsigeria nuodų ir sulošia saužudystės dramą visai niekam nematant ir užbaigia savo vos pradėtą gyvenimo kelionę.

Uždarant teatrą, prižiurėtojas rado gulinčią jau be sąmonės jauną merginą ir šale jos pamestą nuodų bonkutę. Tuojau suprato, kame dalykas. Pašaukė ligoninės ambulansą ir tuoj buvo nuvežta į ligoninę. Ir pirm, negu daktarai galėjo ką pradėti daryti, Kristina jau buvo mirus.

Nori sužinoti, kas ji tokia yra, kaip jos vardas, pavardė, neranda jokių ženklų. Jos „paketbuke" randa tik 7 centus pinigų ir keletą kitų daiktelių, bet nieko tokio neranda, iš ko galėtų jos vardą sužinoti.

Nuveža į lavoninę, o Pittsburgho laikraščiai parašo, kad rasta nusinuodijus jauna mergina, kurios vardas ir pavardė niekam nėra žinoma.

Tropikų namuose nesulaukiama grįžtant Kristinos. Visi raminasi, kad ji turbut jau darbą susirado ir dirba. Laukia tik kada Kristina laišką atrašys, ar kitaip kaip duos linksmą žinią, kad jau ji dirba.

Vaikai parsineša laikraštį ir skaito, kad Pittsburgho teatre rasta jauna mergina nusinuodijus, bet jos vardas ir pavardė niekam nėra žinoma. Ji yra apie 19 metų senumo, tokį ir toki plaukai, toki ir toki drabužiai. Tačiau Trupikų namiškiai visai nė manyti nemano, kad tai jų Kristina but papildžiusi saužudystę.

Tėvas nuvažiuoja į Pittsburgha. Pirmiausiai nueina į lavoninę ir pamato, kad tai jų Kristina.

Well, tuojaus sužino visi namiškiai ir visa ta angliakasių apylinkė ir visi gailisi Kristinos. Bet namiškiams netik gailestis, o ir rupestis kaipo bedarbiams del Kristinos palaidojimo. Nėra lėšų, o tokią jauną reiktų gražiai palaidoti. Ieškoma pagelbos pas gimines, pas kaimynus ir visoje neturtingų angliakasių apylinkėje, kad Kristiną gražiai palaidojus.

Reiškia, Kristina daugiau neieškos darbo. Ji jau užbaigė savo vos pradėtą gyvenimo kelionę.

S. Bakanas.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJU KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. Bagočius, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. Mažukna, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Dr. M. J. Vinikas, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Adv. K. P. Gugis, Iždin.,
3323 So. Halsted St..
Chicago, Ill.

Dr. J. S. Stameslow, Dr.-Kv.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. Mockus, Ižd. Gl..
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. Mikužiutė, Ižd. Gl.,
2121 N. Western, Ave.,
Chicago, Ill.

Įstatų Komisija:

Adv. A. O. Shalina,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

V. Šmulkštys,
142 North St.,
Minersville, Pa.

Kun. M. Valadka,
156 Garden St.,
Lawrence, Mass.

Finansų Komisija:

J. P. Varkala,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. Marcinkevičius,
4508 — 8-th Ave.,
Kenosha, Wis.

G. J. Stungis,
6919 So. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

S. Gegužis,
38 So. Main St.,
Mahanoy City, Pa.

S. Cibulskis,
2473 Collier Ave.,
Far Rockaway, N. Y.

J. M. Bučinskas,
24 Baxter St.,
Binghamton, N. Y.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

Adv. K. Kalinauskas,
33 Rosemont St.,
Dorchester, Mass.

A. Zalatorius,
827 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

S. Bakanas,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija:

Dr. A. Montvidas,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

Min. B. F. Kubilius,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

J. Miliauskas,
626 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Mrs. F. G. Edkins,
947 Davis Ave. N. W.,
Grand Rapids, Mich.

V. Černauskas,
236 N. English Ave.,
Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija:

Dr. V. Šimkus,
3343 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Dr. J. T. Vitkus,
1286 Norwood Rd..
Cleveland, Ohio.

Dr. I. B. Bronushas,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. Staneslow,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. Levickis,
2308 — 53-rd St.,
Kenosha, Wis.

B. Sabaliauskytė,
Mayview, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

ĮDOMUS SLA. 5-TO APSKRIČIO PARENGIMAS.

SLA. 5-tas apskritys su pagelba Newarko kuopų rengia įdomų vakarą sekmadieny, gruodžio 9 d., Lietuvių Šv. Jurgio Dr-jos Salėje, 180—2 New York Ave., Newark, N. J. Programas prasidės 7-tą val. vakare.

Vadovaujama p. V. Bukšnaičio Brooklyno artistų grupė suvaidins dviejų veiksmų P. Bajoro komediją „Pasaulis be Moterų". Komedija labai juokinga — visiems patiks. Taipgi tikimasi, kad šiame parengime kalbės SLA. Prezidentas F. J. Bagočius. Įvairių pamarginimų programo dalį išpildys keletas gabių lietuvių jaunuolių — vaikinų ir panelių. Visas šio parengimo pelnas skiriamas SLA. 245 kuopos palaikomos lietuvių kalbos mokyklos paramai.

Vakaras bus įvairiu programu, o jo pelnas skiriamas labai svarbiam ir kilniam tikslui. Todel visi vietos ir apylinkės lietuviai, ypatingai SLA. nariai, kviečiami atsilankyti ir paremti musų priaugančios kartos auklėjimo lietuvybės dvasioje darbą. Visi turėsite progos pamatyti dar niekuomet musų kolonijoj nematytą juokingą komediją gražiai suvaidintą, pasiklausysite įdomios prakalbos ir susipažinsite su jaunuoliais menininkais, kurie dalyvaus programe. Įžanga tik 35c. ir 25c. Vaikams 10c.

Visus širdingai kviečiame ruoštis atsilankyti į šį įdomų parengimą ir pasitikime susilaukti visų Newarko lietuvių paramos.

Rengimo Komisija.

BUS ŽYMUS JUBILĖJINIS POKILIS.

Sekamą sekmadienį, lapkričio 18 d., Lietuvių Piliečių Kliubo Salėje, 80 Union Ave., Brooklyne, įvyksta žymus pokilis. Vietinės Sandaros kuopos, butent Brooklyno 1-ma ir New Yorko 30 kuopos rengia vakarienę su dainų, muzikos ir kalbų programu ir šokius paminėjimui Sandaros įsikurimo 20 metų sukaktuvių. Kadangi Sandara įsikurė Brooklyne įvykusiame seime, tad ir jos sukaktuvių paminėjimo rengėjai deda visas pastangas, kad tas paminėjimas butų kuoreikšmingiausias.

Šiame pokilyje dalyvaus daug žymių veikėjų net iš tolimesnių kolonijų. Pasižadėjo atvykti į pokilį buvusis SLA. Prezidentas p. S. Gegužis, taipgi žada atvykti svečių iš Bostono, jų tarpe SLA. Iždo Globėjas S. Mockus. Tikimės, kad atvyks ir buvusis SLA. Daktaras Kvotėjas Dr. E. G. Klimas su žmona. Bus ir daugiau žymių svečių.

Tad prašomi vietos ir apylinkės lietuviai vietas užsisakyti ir bilietus nusipirkti ne vėliaus lapkričio 16 d. ryto. Vietas užsisakyti ir bilietus nusipirkti galima „Vienybės" administracijoj, p. J. Ambraziejaus Agenturoje, 168 Grand St., Brooklyne ir pas rengimo komisijos narius: Z. Vitaitienę, 505 Ridgewood Ave., Brooklyne. Telefonas: Aplegate 7-5628; M. Paulauskienę, 149 No. 6-th St., Iz. Stanį, 265 Berry St., Brooklyne.

Pokilis prasidės 4 val. po pietų. Pirm ir po vakarienės šokiai. Įžanga į pokilį tik $1.00 asmeniui. Visus atsilankyti širdingai kviečiam ir užtikrinam malonaus ir draugingo pasilinksminimo progą kiekvienam atsilankusiam.

Rengimo Komisija.

GRAŽIAI PAVYKĘS SPEKTAKLIS.

Pereito sekmadienio popiety ir vakare įvyko spektaklis Lietuvių Piliečių Kliubo Salėje, Brooklyne. Lietuvių Meno Teatras statė scenon du veikalu: „Lizdas Naminio Liuto" ir „Vestuvės iš Prievartos". Vaidinimas pavyko prideramai ir atsilankiusi publika reiškė pasitenkinimo vaidinimu. Po vaidinimui buvo šokiai. Publikos asilankė pilna Kliubo salė.

Tikrai buvo jaukus ir linksmas spektaklis ir visi atsilankiusieji turėjo progos smagiai laiką praleisti.

Reporteris X.

ARTINASI GRAŽIOS OPERETĖS VAIDINIMAS.

Kitą sekmadienį, lapkričio 25 d., didžiulėje Arcadia Hall, Brooklyne, pirmu kartu lietuvių kalboje bus suvaidinta graži operetė „Gražioji Galatėja". Vaidinime dalyvauja parinkti solistai ir Operetės Choras. Bus išpildyta taipgi ir koncertinis programas. Dainuos nesenai susiorganizavęs jaunų lietuvaičių choras „Birutė". Netenka abejoti, kad bus vienas iš gražiausių parengimų šiame sezone ir tai paskutinis parengimas prieš Kalėdas. Įžanga nebrangi. Beje, po vaidinimui bus šokiai.

Nuoširdžiai kviečiami Brooklyno ir apylinkės lietuviai kuoskaitlingiausiai atsilankyti, pamatyt gražios operetės vaidinimą, pasigėrėti gražiu koncertiniu programu ir kartu paremsite laikraščio palaikymą. Šį spektaklį rengia „Vienybė" savo naudai. Netenka abejoti, kad kiekvienas laikraščio skaitytojas ir draugas atsilankys į šį spektaklį ir paragins savo draugus ir pažįstamus atsilankyti. Visų lauksime musų parengime.

Vienas Rengėjų.

SLA. NARYS ATIDARĖ NAUJĄ BIZNĮ.

SLA. narys, p. G. J. Jokubaitis, lapkričio 10 d. atidarė naujai įrengtą puikią užeigą Long Islande. Naują savo užeigą p. Jokubaitis užvardijo „George's Tavern", kuri yra prie 25-to Road, Coram, Long Island. Kadangi p. Jokubaitis turi daug draugų ir prietelių Brooklyno lietuvių tarpe, tai daugelis brooklyniečių dalyvavo šiose atidarymo iškilmėse. Kaip rodos, tai neužilgo visas Long Islandas bus lietuvių užkariautas. Jau dabar kuone visos žymesnės automobilistams užeigos yra lietuvių rankose. Sveikintina, kad lietuviai įrengia gražius biznius.

Buvęs Biznierius.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS VELTUI.

Švietimo Taryba prašo mus paskelbti lietuvių žiniai, kad Vakarinėje Mokykloje No. 90, kuri yra prie 109 gatvės į šiaurę nuo Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y., yra sudarytas specialis skyrius mokymui anglų kalbos ateiviams, įimant ir pamokas prisirengimui prie išgavimo pilietybės popierų. Kiekvienas atsilankęs patirs, kad šiame skyriuje pamokos gražiai suderintos su malonia sociale atmosfera, kad mokiniai susirenka ne vien vakarinėms pamokoms, bet ir gražiam socialiam pasilinksminimui.

Visi šioje apylinkėje gyvenanti lietuviai ateiviai kviečiami atsilankyti pamatyt šias pamokas ir kurie norės galės įstoti mokyklon. Nors pamokos duodamos tris vakarus į savaitę: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais, tačiau galima susitarti tik vienai ar dviem pamokom savaitėje. Galima įsiregistruoti pamokų vakarais nuo 7:30 iki 9:45 valandos.

Taipgi teikiama pridėtinės siuvimo, stenografijos ir kitų amatų pamokos. Visi gali nemokamai naudotis šiomis pamokomis.

LIETUVOS RANKDARBIŲ PARODA KELIAUS PO VISĄ AMERIKĄ.

Taip vadinama „Baltic Art and Handiccraft Exhibition", kuri lapkričio 3 d. pasekmingai užsibaigė pas B. Altman & Co., New Yor City, keliauja į kitus miestus. New Yorke neišparduoti rankdarbiai papildomi nau jais iš Lietuvos atsiųstais dirbiniais. Puikųs ir labai įvairųs Lietuvos medžio dirbiniai, lininės drobės ir gintarai — New Yorke turėjo geriausio pasisekimo. Sykiu su Lietuvos prekėmis visose parodose bus ir Estijos prekės.

Dabar šita įdomi paroda eina didžiulėje Philadelphios universalėje krautuvėje: **Strawbridge & Clothier Department Store, Market, Eighth & Filbert Streets, Philadelphia, Pa.** Čia paroda atidaryta lapkričio 7 d. ir tęsis 10 dienų, t. y. iki 17 d. lapkričio. Parodos atidaryme dalyvavo Lietuvos Gen. Konsulas P. Žadeikis ir Estijos konsulas. Parodoje pirmą dieną atsilankė 8,000 žmonių. Paroda turi labai didelį pasisekimą. Vietinė lietuvių kolonija sudarė bendrą komitetą parodai patronizuoti.

Trečioji paroda įvyksta lapkričio 21 d. pas Hutzber Brothers Department Store, Baltimore, Md. Čia parodą atidarys Lietuvos laikinasis atstovas Dr. M. Bagdonas iš Vašingtono. Baltimorės lietuviams tai maloni naujiena ir jie jau daro pasiruošimus, kad parodą pamatytų visi, ypač čia augusi lietuviškoji jaunuomenė.

L. G. K.

LIETUVIŲ ALUMNŲ IR STUDENTŲ KLIUBO DARBUOTĖ.

Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubas laikė susirinkimą pereitą mėnesį p-lės Kralikauskiutės namuose, Newark, N. J. Susirinkimą atidarė pirm. E. Kanzleris. Užsilikusių reikalų nebuvo, tat eita prie valdybos rinkimo. Sekantiems metams į naują valdybą įėjo: pirm. A. Strimaitytė, vice pirm. Y. Yersikytė (Jersey City), sekr. E. Kanzleris, iždin. Kazimieras Lellis. Užbaigus susirinkimą, ponia Kralikauskienė nuoširdžiai pavaišino visus narius.

Pagaliau lietuvių studentai gali įsigyti vertingos pagelbos ir vadovybės mokinimosi reikaluose. Pirmiau lietuvių studentai turėjo gana sunkių problemų kaslink mokymosi, nes nebuvo kam jiems nurodyti kurią profesiją ir kurioje kolegijoje imti. Šiandien Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubas yra pasirįžęs lietuviams studentams šiame reikale kiek galint gelbėti. Jei tamsta esi studentas ir nori patarimų kaslink mokinimosi, meldžiame atsilankyti į bent vieną minimo kliubo susirinkimą, o ten gausi pageidaujamų patarimų.

Tikimės, kad tamstos atsiklausimais gali buti: Kurią mokslo šaką daugiausia privalau studijuoti augštojoje mokykloje, idant ji man teiktų gerą karjerą ateity? Kokią profesiją aš turiu pasirinkti? Kokią kolegiją turiu lankyti? Kiek pinigų reikia turėti, idant įstoti ir baigti kolegiją? Ar galima kiek pinigų užsidirbti lankant kolegiją? Kokiu budu lietuvių kalba man gali prigelbėti lankant kolegiją?

Jei kuris pageidauja augščiau minimų ar kitų atsiklausimų, bus konfidencialiai ir išdiskusuotai suteikta po kliubo susirinkimo.

Studentai pasinaudokit šiais vertingais partarnavimais, kuriuos teikia Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubas. Tiesa, į šį kliubą priimami tik kolegijų studentai ir kolegijas baigusieji profesionalai, bet kliubas yra pasirįžęs teikti pagelbos augštųjų mokyklų (high school) studentams.

Ištikrųjų reikia stebėtis tuo dideliu skaitliumi lietuvių kolegijų studentų ir profesionalų, kuriuos šis kliubas jau pajėgė sutraukti kruvon.

A. ir S. Kliubo Koresp.

ĮDOMI RADIO PRAMOGA.

Lietuvių Radio Valanda ir Lietuvių Demokratų Kliubas rengia lapkričio 18 d., Grand Paradise salėje, Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyne, nepaprastą radio koncertą, kurio programe dalyvauja rinktiniai dainininkai. Koncertas prasidės lygiai 5 val. po pietų ir 7:30 val. vakare prasidės šokiai griežiant orkestroms dviejose salėse. Šokiams grież Hi-Dee-Hi Boys Radio orkestras ir John Fedor ir jo Dixie Ramblers amerikoniškų „voudevilių" orkestras. Šokių protarpiais bus labai gražus kabaretas ir gražuolės rinkimas. Atsilankiusieji tikrai turėsit smagų laiką. Gera proga jaunimui pasilinksminti. Klausykit Lietuvių Radio Valandos rytais 10:30 val. ir penktadieniais 7 val. vakare. Ved. J. Tamas.

Kvieslys.

LEGIONIERIŲ SEIMAS.

Antras Amerikos Lietuvių Legiono seimas įvyksta sekmadieny, lapkričio 18 d., Darius-Girėno 1-jo Posto bute, 262-A Humboldt St., Brooklyn, N. Y. Posėdžiai prasidės 1 val. po pietų. Lietuvių Legionas apima dviejų kraštų tarnybos lietuvius: Jungtinių Amerikos Valstijų veteranus ir Lietuvos ekssavanorius ir karius.

Veikiantieji keturi postai savo atstovams turės pristatyti mandatus. Visi kiti lietuviai veteranai, suinteresuoti kariškos lietuvių organizacijos stiprinimu ir plėtimu, galės laisvai dalyvauti tarimuose ir balsuoti, tik nagalės buti renkami į Vyriausį Štabą. Seimas priims galutiną organizacijos vardą, ženklą, konstituciją, administratyvį paskirstymą, išrinks naująją vadovybę ir aptars visus einamuosius reikalus. Posėdžiai baigsis nevėliau 6 val. vakare. Po vakarienės, kurią parupins Legiono rėmėjos, visi atstovai vyks į Klasščiaus Salę, kurioje įvyks legionierių parengimas.

Rep. Pokšt.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE"

DEGINANTI RUKŠTIS IŠNYKO! INKSTAI LEIDŽIA JAM MIEGOT

Jei rugštys inkstuose ir deginantis šlapimas prikelia jus iš miego ir sutrukdo jusų pasilsį, tai išvengkite didesnių kentėjimų, kaip kad šimtai kitų padarė, užsisakydami Ki-retic Tablets. Inkstų ir puslės silpnumai, pasireiškianti pribudinimu iš miego naktį, strėnų ir kojų skaudėjimu, nerviškumu, muskulų gėlimu ir sustirimu aiškiai parodo, kad šitie organai reikalingi pagelbos. Pagelbėkit jiems su **KI-RETIC** Plyskelėmis, receptas sudarytas specialisto. Užsisakykit dėžutę dabar. Nesiųskite pinigų. Tik išpildykite šį kuponą ir paiųskite šiandie.

KI-RETIC CO.,
529 Hudson St., New York, N. Y.

Malonėkite prisiųsti man dėžutę Ki-retic Tablets. Užmokėsiu paštoriui $1.25 aplaikęs siuntinį.

Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija .....

Nauja Galia Nusilpusiems Organams

NUGA-TONE stimuliuoja nusilpusius organus. Tai puikus pilvui tonikas gerinąs apetitą ir padedąs malimui. Skatina plaukimą syvų pilve ir žarnose. Vidurių judėjimas pasiliuosuoja. NUGA-TONE veikmė į širdį iššaukia didesnę energiją jos įvairioms funkcijoms. Sveikstant po sunkios ligos, tai yra stebėtinas tonikas. Imkit NUGA-TONE šiandien. Persitikrinkite šio toniko nauja galia. Mėnesio trytmentas tik už Vieną Dolerį. Pasekos garantuotos arba pinigai grąžinama. Parduoda visi aptiekoriai.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealų Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

KALĖDŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
M. L. GRIPSHOLM
GRUODŽIO 8, 1934 M.

Specialiai nupigintos laivakorčių kainos, perkant į ten ir atgal (R. T.)

Platesnių informacijų, laivakorčių, naujo 1935 m. musų laivų išplaukimų varkaraščio, kreipkitės į bent kurį autorizuotą agentą arba:

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Street, New York, N. Y.

SKAITYKIT KNYGĄ
ŽMOGAUS
PAREIGOS
Puslapių 245
Kaina $1.00

Gaunama
„Tėvynės" Adm.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Perorganizuota Moterų Ofisų Valymo Lokalas

Buvęsis Building Service Employees International Union Moterų Ofisų Valymo Lokalas 18, kuris buvo nariu Amerikos Darbo Federacijos, ir kurio ofisai radosi po numeriu 933 Broadway, New York, apie rugsėjo 1 d., 1934 m., nustojo savo čarterį.

Minimas lokalas perorganizuotas po nauju čarteriu ir dabar žinomas kaipo Local 149 of the Building Service Employees International Union, ir yra nariu Amerikos Darbo Federacijos. Šio lokalo taryba išrinkta susirinkime rugsėjo 15, 1934, 324 East 14-th St., New York. Į tarybą įeina:

Mr. A. Munowitz, Prez.,
Mrs. Anna Polubniak, vice-prez.,
Miss Nora Joyce, užrašų rašt.,
Mrs. Marie D. Sarkar, finansų rašt.,
Mrs. Veronica Zozulia, iždo globėja,
Mrs. Katherine Karol, iždo globėja,
Mrs. Rose Bodo, iždo globėja,
Mrs. Mary Mojseuk, maršalka.

Šiuo pranešama, kad minima organizacija yra vienintėlė bona fide Moterų Ofisų Valymo darbo organizacija, kuri yra nare Amerikos Darbo Federacijos ir kurios ofisai randasi po numeriu 324 West 42-nd St., New York, kambariai 403—404, telefonas Medallion 3-5249. Užsiregistruoti galima nuo 9 val. ryte iki 9 val. vakare.

Minimas lokalas pastaruoju laiku veda derybas pakėlimui algų $5.00 del visų valymo darbininkų ir pripažinimui unijos.

Abe Munowitz, prez.

Parsiduoda Murinis Namas

Lietuviais apgyventoje apielinkėje, keturių šeimynų, po šešis šviesius kambarius, su įtaisymais, prie didelės biznio gatvės, skersai milžiniško fabriko, bizniui tinkamai įrengtas, su dviems dideliais langais ir prie biznio gyvenamais kambariais NAMAS. Parsiduoda labai prieinamomis išlygomis. Tuojaus kreipkitės šiuo adresu:

Telephone: Market 2-4867

A. S. TREČIOKAS,
197 Adams Street,
NEWARK, N. J.

ASMENINIAI VADOVAUJAMA
KALĖDINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

SVARBU
NUPIGINTOS LAIVAKORTĖS Į ABI PUSI
Aprubežiuotam buvimui Europoje
Atsiklauskit savo agento

Išplauks iš New Yorko Populiariais Ekspresiniais Garlaiviais
NEW YORK
GRUODŽIO 13 D.
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Hamburgo
BREMEN
GRUODŽIO 16 D.
Ekskursiniai traukiniai prie pat laivo BREMAN Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.
Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TĖVYNĖJE".